

Posouzení hospodaření na základě účetní závěrky

Ludmila Klabazňová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ludmila Klabazňová**
Osobní číslo: **M110198**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Posouzení hospodaření na základě účetní závěrky**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte odbornou literaturu k danému tématu.

II. Praktická část

- Charakterizujte firmu.
- Vypočítejte ukazatele finanční analýzy na základě finančních výkazů.
- Navrhněte vhodný postup při inventarizaci.
- Navrhněte postup účtování v případě zjištěných nedostatků v účetní závěrce.
- Doporučte opatření pro zlepšení hospodaření společnosti.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

AMBROŽ, Jan. Účetní závěrka od A do Z. Praha: Koršach, 2007. ISBN 978-80-86296-15-9.

AMBROŽ, Jan. 1. Účetní závěrka po novele veřejných financí. Praha: Koršach, 2008. ISBN 978-80-86296-18-0.

BUCHTOVÁ, Jana. Jak porozumět účetním výkazům aneb co v nich (ne)najdete. Ostrava: Marago, 2003. ISBN 80-86617-10-6.

DUŠEK, Jiří. Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech snadno a rychle. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3202-2.

STROUHAL, Jiří. Účetní závěrka. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká Republika, 2011. ISBN 978-80-7357-692-9.

WILD, John J. Financial accounting: information for decisions. 4th ed. Boston: McGraw-Hill, 2008. ISBN 0-07-304375-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Iva Randusová**
Externí

Datum zadání bakalářské práce: **14. března 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

Vě Zlíně dne 11. dubna 2014

Mgr. Pavel Hýl
v zast. děkanka

Bc. Ing. Šárka Vránová, PhD.
v zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 25. 4. 2014

Ludmila Klatavská

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá rozbořem účetní uzávěrky a závěrky. Teoretická část zahrnuje popis inventarizace, účetních výkazů jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty. Praktická část se skládá z analýz, kterou jsou vypočítány na základě podkladů účetních výkazů z minulých účetních období. Jsou zde popsány účetní operace související s účetní uzávěrkou a jejich účtování. Na závěr celé práce jsou navržena doporučení, opatření a návrhy pro firmu. Pro zlepšení budoucího hospodaření společnosti, vycházející z výsledků analýzy společnosti.

Klíčová slova: účetní uzávěrka, účetní závěrka, výkaz zisku a ztráty, rozvaha, analýza, inventarizace a účtování.

ABSTRACT

Bachelor thesis is dealing with the analysis of statements of account and financial statements. The theoretical part includes a description of the inventory, accounting statements such as balance sheet, profit and loss statement. The practical part consists of analyzes that are calculated on the basis of documents of the financial statements of the previous accounting period. There are described accounting operations at the end of the financial year and accounting. At the conclusion of the thesis are possible solutions, measures and proposals for the firm. How to improve the future of the economic activities Company based on the results of financial analysis of the company.

Keywords: statement of accounts, financial statements, profit and loss statement, balance sheet, financial analysis, inventory and accounting.

Tímto bych chtěla poděkovat Ing. Ivě Randusové, která mi poskytla informace ke zpracování této bakalářské práce. Dále také Věře Matelové, která mi umožnila vykonávat odbornou praxi ve firmě BM plus, spol. s r. o. v Holešově. V neposlední řadě mé poděkování patří i Ing. Evě Heczkové, Ph.D. za odbornou konzultaci a vzorné vedení při zpracování této práce.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA	13
1.1 INVENTARIZACE	14
1.1.1 Inventura.....	17
1.1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih.....	19
1.2 HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK.....	20
1.3 DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	20
2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	22
2.1 ROZVAHA	23
2.2 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	24
2.3 PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH	25
2.4 PŘEHLED O ZMĚNÁCH VLASTNÍHO KAPITÁLU	26
2.5 PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	27
2.6 VÝROČNÍ ZPRÁVA.....	27
2.7 POVINNOST ZVEŘEJNĚNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	28
2.8 POVINNOST AUDITU ÚČETNÍ JEDNOTKY	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
3 CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE	32
4 ANALÝZA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	35
4.1 ANALÝZA LIKVIDITY	35
4.2 ANALÝZA ZADLUŽENOSTI.....	37
4.3 ANALÝZA OBRATOVOSTI	41
4.4 ANALÝZA RENTABILITY.....	44
4.5 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA.....	46
4.5.1 Horizontální analýza rozvahy.....	46
4.5.2 Vertikální analýza rozvahy.....	48
4.5.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	49
4.5.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	51
5 NÁVRH POSTUPU PŘI PROVÁDĚNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A UZÁVĚRKY	54
5.1 INVENTARIZACE A JEJÍ HARMONOGRAM	54
5.1.1 Příprava	54
5.1.2 Průběh.....	56
5.1.3 Účtování inventarizačních rozdílů.....	57
5.2 ÚČTOVÁNÍ OPERACÍ.....	58
5.2.1 Kurzové rozdíly	58
5.2.2 Časové rozlišení	59
5.2.3 Dohadné položky.....	60
5.2.4 Rezervy.....	61
5.2.5 Opravné položky	63
5.2.6 Daň z příjmů právnických osob.....	65

6 DOPORUČENÍ.....	67
ZÁVĚR	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	71
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	73
SEZNAM GRAFŮ	74
SEZNAM TABULEK.....	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Tato bakalářská práce pojednává o účetní závěrce a uzávěrce, která je nedílnou součástí účetnictví každého podniku na konci účetního období. Informace uvedené v účetní závěrce jsou důležité, jak pro interní uživatele, tak i pro externí uživatele, kteří mohou podle ní hodnotit finanční situaci daného podniku. Z tohoto důvodu by měla účetní závěrka poctivě a pravdivě zobrazovat účetní situaci podniku, jeho hospodaření a měly by zde být zahrnuty všechny skutečnosti, které nastaly v účetnictví za dané období.

Teoretická část se zabývá rozbořem účetní uzávěrky a jejími složkami, jako je inventarizace a zaúčtování hospodářského výsledku. Druhá část obsahuje rozbor účetní závěrky a její účetní výkazy, které jsou podstatnou, nedílnou a důležitou součástí, vyjádření, hospodaření a finanční situace podniku. Je zde popsána rozvaha a její náležitosti, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, příloha k účetní závěrce a výroční zpráva.

Praktická část se zaměřuje především na analýzu firmy BM plus, spol. s r. o., která vychází z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Je zde zahrnuta jak analýza likvidity, zadluženosti, obratovosti a rentability, tak i horizontální a vertikální analýza těchto účetních výkazů, která prozradí, jak podnik hospodaří se svými prostředky. Všechny tyto analýzy vychází z vyčíslených výkazů. Jednotlivý léta ukazatele ve výkazech jsou matematicky zaokrouhlovány na celé tisíce. Výsledky analýz jsou zaokrouhleny matematicky na čtyři desetinná místa. U horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty se jedná o matematické zaokrouhlení na dvě desetinná místa. V některých případech i přesto mají topoložky nulové procento, i když hodnota není přímo nulová.

V další části je popsána inventarizace, její postup a průběh, jak se inventarizace v podnicích provádí, její dokumenty jako je například inventurní soupis. Dále je zde zahrnuto účtování případných inventarizačních rozdílů. Poslední díl praktické části se zaměřuje především na účtovací operace na konci účetního období, jako jsou kurzové rozdíly, časové rozlišení, dohadné a opravné položky a jiné. Tato část zahrnuje, jak účtování jednotlivých případů, tak i porovnání a příklady získané přímo ze sledované společnosti.

Poslední a nejdůležitější částí této bakalářské práce je doporučení pro danou firmu BM plus, spol. s r. o., ve kterém jsou uvedeny návrhy pro zlepšení finanční situace podniku

vycházející z analýzy daných výkazů. Je zde zahrnut i návrh pro zlepšení budoucího hospodaření dané společnosti.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA

„Účetní uzávěrka představuje systémové uzavření běžných účetních informací o stavu a struktuře aktiv a pasiv, nákladů a výnosů, výsledku hospodaření za účetní období. Účetní uzávěrka se provádí pomocí uzávěrkových účtů – 710 – Účet zisků a ztrát, 702 – Konečný účet rozvázný.“ (Kocmanová, 2002, s. 203)

Účetní uzávěrka je proces, který v sobě kondenzuje zaúčtování inventarizačních rozdílů, jakož i změny v ocenění majetku a závazků:

- snížení hodnoty aktiv a závazků,
- přecenění na reálnou hodnotu,
- ocenění podílů na základě ekvivalenční metody.

S uzávěrkovými pracemi souvisejí i veškeré operace, které zajišťují, aby do účetního období byly zahrnuty náklady a výnosy, které s tímto obdobím věcně a časově souvisejí. Je zapotřebí provést přepočtení majetku v cizí měně a závazků na domácí měnu kurzem k rozvahovému dni a vyčíslení kurzových rozdílů.

„Smyslem uzávěrkových operací je zabezpečení věcné správnosti s úplnosti údajů v účetnictví tak, aby závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetní a finanční situace účetní jednotky.“

Ve větších účetních jednotkách, kde účtárna zahrnuje několik osob s rozdělenou odpovědností a pravomocí, je vhodné, aby vnitřní směrnice byla vypracována vedením, která bude obsahovat personální a časový harmonogram, jež stanoví posloupnost prací a přidělenou odpovědnost za jednotlivé oblasti. (Strouhal, 2011 s. 23 - 24)

Jak Strouhal (2011) uvádí, při tvorbě harmonogramu je třeba mít na paměti, že účetní uzávěrka se skládá z následujících dvou fází:

- přípravné práce, jež zabezpečují věcnou správnost a úplnost údajů v účetních knihách,
- účetní uzávěrka, tj. Uzavření rozvahových a výsledkových účtů hlavní knihy a proučtování výsledku hospodaření za dané účetní období.

Přípravné práce se sestávají z následujících procesů:

- inventarizace majetku a závazků,

- uzávěrkové operace u zásob,
- odpis pohledávek,
- tvorba opravných položek,
- časové rozlišení nákladů a výnosů,
- zaúčtování kurzových rozdílů,
- tvorba rezerv,
- zaúčtování dohadných položek,
- zaúčtování splatné a odložené daně z příjmů.

1.1 Inventarizace

Inventarizace slouží k ověřování účetnictví tak, aby bylo ve shodě se skutečností a pravdivě ji zobrazovalo. Právě období před provedením účetní uzávěrky je nejvhodnější dobou pro toto porovnávání. Pomocí inventarizace se musí upravit stav na účtech tak, aby souhlasil se skutečností jak fyzického stavu, tak i ocenění.

Cílem inventarizace je:

- kontrola věcné správnosti účetnictví (zjišťování a porovnání skutečného stavu veškerého majetku a závazků s účetním stavem),
- kontrola reálnosti ocenění majetku a závazků (účetní jednotka musí brát v úvahu předpovědatelná rizika a možné ztráty u majetku a závazků, které jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky).

Podkladem pro provedení inventarizace jsou inventarizační soupisy, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace případně členy inventarizační komise. Forma těchto soupisů ani jiné konkrétní podmínky provedení inventarizace nejsou předepsány.

Inventarizace se musí provádět dle ZoÚ u všech účtů. Zůstatky všech rozvahových účtů je třeba doložit inventurou. (Štohl, 2009, s. 179 - 180)

Postup inventarizace

Inventarizace se skládá ze čtyř navazujících kroků:

- zjištění skutečného stavu majetku a závazků (inventura),
  - fyzická inventura,
  - dokladová inventura,
- porovnání skutečného stavu zjištěného inventurou se stavem v účetnictví,
- vyčíslení inventarizačních rozdílů,
- průčtování a vypořádání inventarizačních rozdílů.

Postup provedení inventarizace je třeba stanovit ve vnitropodnikové směrnici. Dále je třeba stanovit, který majetek podléhá fyzické inventuře případně dokladové inventuře. (Strouhal, 2011, s. 27 – 27)

Druhy inventarizace

„Podle termínu, ke kterému je inventarizace provedena, ji lze rozdělit takto:

1. Periodická inventarizace - okamžikem, ke kterému se provádí inventarizace je obvykle rozvahový den, což bývá 31.12. Účetní jednotka může u majetku, kde nelze provést inventuru k rozvahovému dni, provést tuto inventuru v průběhu posledních čtyřech měsíců účetního období nebo v prvním měsíci následujícím po skončení účetního období. Stav zjištěný při fyzické inventuře se opravuje o přírůstky a úbytky do nebo po konci rozvahového období.
2. Inventura proběhla před nebo po rozvahovém dni:

průběžná inventarizace - podle § 29 zákona o účetnictví průběžnou inventarizaci mohou účetní jednotky provádět pouze u zásob, u nichž účtují podle druhů nebo podle míst jejich uložení nebo hmotně odpovědných osob, a dále u dlouhodobého hmotného movitého majetku, jenž vzhledem k funkci, kterou plní v účetní jednotce, je v soustavném pohybu a nemá stálé místo, kam náleží. Termín této inventarizace si stanoví sama účetní jednotka. Každý druh zásob a uvedeného hmotného majetku musí být takto inventarizován alespoň jednou za účetní období.“ (AZ data, ©2008-2014)

Prokázat inventarizaci mají povinnost účetní jednotky u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po jejím provedení. Samotnou inventarizací se neprokazují jen účetní skutečnosti, ale slouží i jako důkazní prostředek, jímž se prokazuje například výše a odůvodněnost daňově účinných rezerv a opravných položek. Vzhledem k tomu, že finanční orgány mohou při splnění určitých podmínek doměřit daň z příjmů za období mnohem delší než je právě požadovaných pět let, lze považovat pětiletou lhůtu jako minimální. (Strouhal, 2011, s. 27)

Inventarizační rozdíly

„Skutečný stav majetku nebo závazků se porovná s údaji v účetnictví. V případě, že účetní stav neodpovídá skutečnému, jsou vyčísleny inventarizační rozdíly:

1. manka
2. přebytky

Manko - jestliže je skutečný stav majetku nižší než jeho účetní stav a tento rozdíl nelze doložit účetním dokladem, vzniká manko.

Zaviněná manka - jde o taková, která vznikla např. odcizením nebo zanedbáním povinností ochrany majetku.

Nezaviněná manka – český účetní standard pro podnikatele č. 007 označuje jako ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob. Jde o ztráty způsobené například vysycháním, odpařováním, prosakováním, táním apod. Přípustná procenta úbytků mají zohledňovat zkušenosti pracovníků odpovědných za danou oblast a nesmí být výrazně vyšší než u jiných podniků v odvětví. Normy jsou stanoveny k prvnímu dni účetního období na celé období.“ (AZ data, ©2008-2014)

Přebytek – představuje rozdíl mezi skutečným stavem majetku nebo závazků a účetním stavem, kdy skutečný stav je vyšší než účetní. (Kocmanová, 2002, s. 11)

„Jak vypořádat inventarizační rozdíly?

Inventarizační rozdíly se zapisují do období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku nebo závazků. **Přirozené úbytky** u nakupovaných zásob se účtují na vrub účtové skupiny 50 - Spotřebované nákupy, u zásob vlastní výroby 61 - Změny stavu zásob vlastní výroby. Zaviněná a nezaviněná manka na vrub účtové skupiny 54 - Jiné provozní náklady.

Zaviněná a nezaviněná **manka nad normu** se promítají do skupiny 54 - Jiné provozní náklady. Schodek hotovosti a cenin na vrub účtu 56 - Finanční náklady. Souvztažným účtem je vždy účet daného majetku.

Přebytky zásob vlastní výroby se účtují ve prospěch účtové skupiny 61 - Změna stavu zásob vlastní výroby, přebytky pokladní hotovosti ve prospěch účtové skupiny 66 – Finanční výnosy, u nakoupených zásob ve prospěch účtové skupiny 64 - Jiné provozní výnosy.

Kompenzace mank a přebytků není povolena. Je tak možné učinit pouze jedná-li se o manka a přebytky zásob nebo majetku, které vznikly ve stejném inventarizačním období neúmyslnou záměnou jednotlivých druhů, tam kde je to vzhledem k charakteru zásob možné.“ (AZ data, ©2008-2014)

1.1.1 Inventura

„Inventura je proces zjišťování skutečného stavu majetku a závazků k určitému dni. Ověřuje jak množství, tak hodnotu majetku a závazků. Je to první etapa inventarizace.“ (AZ data, ©2008-2014)

„Rozlišujeme dva základní typy inventur:

Fyzickou inventuru provádíme u majetku hmotné povahy:

- u dlouhodobého hmotného majetku,
- zásob,
- hotovosti,
- cenných papírů,
- popřípadě i majetku nehmotného.

Tento typ inventur je vhodné provádět nezávisle na účetní evidenci.“ (Strouhal, 2011, s. 27)

Fyzická inventura – etapy:

- pokyn k inventuře (obsahuje plán provedení inventury, příkaz k inventuře a jiné),
- informování auditora o inventuře (auditor může být u inventury přítomen),
- provedení inventury,

- kontrola opatření z minulé inventury,
- vyčíslení inventurních rozdílů,
- změna ocenění hodnoty majetku,
- souhrnný přehled inventurních rozdílů,
- zjištění příčin a zaúčtování zjištěných inventarizačních rozdílů,
- zaúčtování změny ocenění,
- archivace inventurních soupisů (5 let). (Dušek, 2010, s. 121)

Dokladová inventura je prováděna u veškerých pohledávek a závazků. Dále také u takových položek aktiv a pasiv, kde fyzickou inventuru nelze provést například u:

- dlouhodobého nehmotného majetku,
- finančního majetku,
- u stavů na bankovních účtech a úvěrech,
- rezerv a opravných položek,
- u položek časového rozlišení a u dohadných položek.

Stavy zjištěné inventurou je třeba zapsat do **inventurních soupisů**, které jsou průkazným účetním záznamem. Inventurní soupis musí mít následující náležitosti:

- označení, o jaký majetek se jedná,
- způsob zjišťování skutečných stavů,
- okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury,
- ocenění majetku a závazků k okamžiku ukončení inventury (i pro účely případné tvorby rezerv či opravných položek),
- podpisový záznam osoby odpovědné za inventuru a podpisový záznam osoby odpovědné za inventarizaci.

Pokud fyzickou inventuru hmotného majetku k rozvahovému dni nelze provést, je třeba, aby byla provedena buď v průběhu předchozích čtyř měsíců, anebo v prvním měsíci následujícího účetního období. V takovém případě se fyzický stav hmotného majetku k rozvahovému dni dokládá inventurním soupisem upraveným přírůstků a úbytků majetku v období mezi inventurou a rozvahovým dnem. (Strouhal, 2011, s. 27 – 28)

1.1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih

Ve směrné účtové osnově pro podnikatele jsou zavedeny účtové skupiny 70 – Účty rozvážné a 71 – Účty zisků a ztrát. Prostřednictvím těchto účtů se otevírá a uzavírá soustava rozvahových účtů. Při uzavírání účtových knih obsahuje rozvaha i výsledovka stejné číselné údaje a stejný výsledek jako účet rozvážný a účet zisku a ztrát, avšak v členění podle účtového rozvrhu podniku. (Ryneš, 2013, s. 247)

Otevírání účetních knih

„Účty hlavní knihy se otevírají účetními zápisy. Stav jednotlivých rozvahových položek (aktiva a pasiva) vykázané na příslušném účtu účtové skupiny 70 - Účty rozvážné, který slouží k uzavírání účetních knih (dále jen "konečný účet rozvážný") musí navazovat na stavy jednotlivých rozvahových položek (aktiv a pasiv) příslušného účtu účtové skupiny 70 - Účty rozvážné, který slouží k otevírání účetních knih.

Účetními zápisy na vrub počátečního účtu rozvážného a ve prospěch příslušných nově otevíraných účtů pasiv a účetními zápisy ve prospěch počátečního účtu rozvážného a na vrub příslušných nově otevíraných účtů aktiv se zaúčtují jejich počáteční zůstatky.

Zisk, popřípadě ztráta, zaúčtovaný ve prospěch, popřípadě na vrub konečného účtu rozvážného se při otevírání účtů hlavní knihy zaúčtuje ve prospěch, případně na vrub, příslušného účtu účtové skupiny 43 - Výsledek hospodaření se souvztažným zápisem na vrub, případně ve prospěch počátečního účtu rozvážného.“ (Česko, 2002)

Uzavírání účetních knih

„Účty hlavní knihy se uzavírají účetními zápisy. Konečné stavy účtů nákladů se přeúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 71 - Účet zisků a ztrát, konečné stavy účtů výnosů se přeúčtují ve prospěch tohoto účtu. Výsledný zůstatek tohoto účtu se podle své povahy přeúčtuje ve prospěch, případně na vrub konečného účtu rozvážného.

Konečné zůstatky aktivních účtů se přeúčtují na vrub konečného účtu rozvážného. Konečné zůstatky pasivních účtů se přeúčtují ve prospěch konečného účtu rozvážného. Na vrub konečného účtu rozvážného se přeúčtuje též zůstatek účtu účtové skupiny 71 - Účet zisků a ztrát (v případě ztráty). Ve prospěch konečného účtu rozvážného se přeúčtuje též zůstatek účtu účtové skupiny 71 - Účet zisků a ztrát (v případě zisku).“ (Česko, 2002)

1.2 Hospodářský výsledek

Hospodářský výsledek je důležitým ukazatelem pro posouzení hospodaření účetní jednotky. Zjišťuje se porovnáním nákladů vynaložených na provedení konkrétních výkonů a výnosů za tyto výkony. V závislosti na výši nákladů a výnosů může mít charakter zisku nebo ztráty.

Na hospodářský výsledek účetní jednotky je třeba specifikovat dvojí pohled, a to:

1. hospodářský výsledek před zdaněním – hrubý účetní zisk,
2. hospodářský výsledek po zdanění – disponibilní zisk – vypočítá se, když od hrubého účetního zisku se odečte daň z příjmů.

Účetní hospodářský výsledek se zjišťuje ve struktuře:

1. provozní – porovnáním obrátů účtů účtových skupin 50 až 55 (provozní náklady) a 60 až 64 (provozní výnosy),
2. finanční – porovnáním obrátů účtových skupin 56, 57 (finanční náklady) a 66 (finanční výnosy),
3. mimořádný – porovnáním obrátů účtů účtové skupiny 58 (mimořádné náklady) a 68 (mimořádné výnosy).

Součet provozního a finančního výsledku se nazývá hospodářský výsledek z běžné činnosti. (Štohl, 2009, s. 186)

1.3 Daň z příjmů právnických osob

Má-li hospodářský výsledek zjištěný v účetnictví pravdivě zobrazit hospodaření účetní jednotky, musí se tento výsledek zjistit ze všech nákladů a výnosů bez ohledu na to, zda to daňové předpisy umožňují či nikoliv. Daňový základ nelze zjistit z účetních údajů přímo.

Pro potřeby výpočtu daňového základu je třeba hrubý účetní zisk upravit o:

- částky, které nelze podle ZDP uznat za náklad vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů (jedná se zejména o položky uvedené v § 25, například náklady na reprezentaci zejména náklady na pohoštění, občerstvení a dary, pokuty a penále s výjimkou smluvních, dary a jiné),
- částky, které jsou do nákladů zahrnuty v nesprávné výši,
- o veškeré částky neoprávněně zkracující výnosy,

- o výnosy zdaněné srážkou u zdroje nebo od daně osvobozené (například dividendy).

Zákon o daních z příjmů stanoví dále položky, které lze od základu daně odečíst. Nejprve se odečtou položky dle § 34 ZDP. Především se jedná o ztrátu, která vznikla účetní jednotce v předchozích obdobích (je možno ji odečíst v rámci pěti let následujících po období, kdy ztráta vznikla). Základ daně snížený o odčitatelné položky dle § 34 ZDP může být snížen i o dary, které splňují podmínky zákona. Sazbu daně stanoví § 21/1 ZDP, v roce 2014 činí 19 %. Vypočtená daň z příjmů se zaúčtuje na vrub nákladového účtu 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti (respektive 593 – Daň z příjmů z mimořádné činnosti) se souvztažným zápisem ve prospěch účtu 341 – Daň z příjmů. (Štohl, 2009, s. 187)

2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

„Sestavení účetní závěrky v účetní jednotce vrcholí účetní práce za celé účetní období. Účetní práce zahrnují běžné účetní zápisy podle účetních dokladů, přezkoušení jejich správnosti, uzavření syntetických účtů na závěrkové účty.“ (Štohl, 2009, s. 196)

Účetní závěrka obsahuje:

- jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název účetní jednotky,
- sídlo nebo bydliště a místo podnikání,
- identifikační číslo a právní formu účetní jednotky,
- předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena,
- rozvahový den nebo jiný okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje,
- okamžik sestavení účetní závěrky,
- přílohu,
- přehled o změnách vlastního kapitálu. (Ambrož, 2007, s. 12)

Účetní závěrka zahrnuje čtyři finanční výkazy:

1. výkaz zisku a ztráty – popisuje náklady a výnosy dané společnosti spolu s výsledným ziskem nebo ztrátou za účetní období,
2. komentář k nerozdělenému zisku minulých let – vysvětluje změny v nerozděleném zisku z číselného zisku nebo ztráty,
3. rozvaha – obsahuje jednotlivé finanční situace, druhy aktiv, závazků a vlastního kapitálu společnosti v určitém čase,
4. výkaz o peněžních tocích – označuje peněžní toky (příjmy) a peněžní výdaje (platby) za určitou dobu. (Wild, 2008, s. 17 – 18)

Účetní závěrka poskytuje komplexní a pravdivé informace o podniku a jeho hospodaření v minulém účetním období. Uživateli informací může být nejen podnikový management, ale i vnější uživatelé jako jsou banky, finanční úřad, věřitelé a jiní. Potřebují především analýzy finanční situace podniku, likviditu, výnosnost, sledování hodnoty podniku a jiné. Takovým informačním potřebám proto slouží účetní závěrka.

Druhy účetní závěrky:

- řádná účetní závěrka – sestavují se k poslednímu dni účetního období,
- mimořádná účetní závěrka – sestavují se v mimořádných situacích (např. ke dni ukončení činnosti nebo při vstupu do likvidace),
- mezitimní účetní závěrka – sestavuje se v průběhu účetního období i k jiným okamžikům než ke konci účetního období. Při sestavování této účetní závěrky účetní knihy nejsou uzavírány účetní jednotkou a inventarizace je prováděna jen pro účely k vyjádření ocenění, jinak inventarizace nemusí být prováděna.

Rozsah účetní závěrky:

- účetní závěrka v plném rozsahu – je sestavována všemi akciovými společnostmi a účetními jednotkami, které mají povinnost auditu,
- účetní závěrka ve zjednodušeném rozsahu – sestavují ji všechny ostatní účetní jednotky. (Štohl, 2009, s. 197)

„Některé obchodní společnosti mají dále povinnost sestavit tzv. konsolidovanou účetní závěrku, kterou se rozumí účetní závěrka sestavená za konsolidační celek, tj. za mateřskou společnost a obchodní společnosti jí řízené nebo ovládané, v podstatě s vyloučením vzájemných vztahů technikami zákonem o účetnictví stanovených konsolidačních metod. Konsolidovaná účetní závěrka obsahuje konsolidovanou rozvahu, konsolidovaný výkaz zisku a ztráty a přílohu.“ (Buchtová, 2003, s. 7)

2.1 Rozvaha

Rozvahou je výkaz vypovídající o finanční pozici účetní jednotky. Jedná se o přehled majetku (aktiv) a zdrojů financování (pasiv). Pasiva dále členíme na vlastní kapitál a závazky. Jedná se o statický výkaz, jenž zobrazuje konečný stav aktiv a pasiv k určitému okamžiku. Kromě konečného stavu aktiv a pasiv z rozvahy můžeme zjistit i počáteční stav rozvahových položek k začátku následujícího účetního období. (Strouhal, 2011, s. 115)

Pro rozvahu platí, že za účetní období se uvádí výše aktiv podle jednotlivých položek neupravených o opravné položky a oprávký (brutto), výše opravných položek a oprávek, které se k nim vážou (korekce) a aktiva, jež jsou snížena o opravné položky a oprávký (netto). (Ambrož, 2008, s. 22)

Aktivum – prostředek k podnikání, který je výsledkem minulých událostí, podnik ho ovládá a je očekáván budoucí prospěch z jeho držby.

Závazky – lze je považovat jako povinnost podniku, která vyústí ve snížení budoucího ekonomického prospěchu.

Vlastní kapitál – rozdíl mezi celkovými aktivy a celkovými závazky. (Strouhal, 2011, s. 115)

Druhy rozvahy

Podle časového okamžiku, k němuž se rozvaha sestavuje, rozeznáváme:

- zahajovací rozvahu – sestavuje se při založení podniku,
- počáteční rozvahu – sestavuje se na začátku účetního období,
- konečnou rozvahu – sestavuje se na konci účetního období nebo při ukončení činnosti podniku.

Počáteční rozvaha představuje majetek, který podnik bude v následujícím období používat a který může měnit svoji formu. Konečná rozvaha znázorňuje stav majetku po uskutečnění hospodářské činnosti v daném účetním období. Účetním období se rozumí nepřetržitě po sobě jdoucích 12 kalendářních měsíců. Pro potřeby operativního řízení je třeba mít informace za kratší časové intervaly. Proto se sestavují i rozvahy za čtvrtletní či měsíční období. (Štohl, 2008, s. 38)

Den, ke kterému se rozvaha sestavuje, se nazývá rozvahový den. Běžně je jím vždy 31. prosinec každého roku (pokud jde tedy o řádnou účetní závěrku a pokud účetní jednotka používala účetní rok totožný s hospodářským). V rozvaze je na obou stranách zachycen tentýž soubor majetku podniku, proto se úhrn aktiv musí rovnat úhrnu pasív. (Buchtová, 2003, s. 10)

2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty podává přehled o ziskovosti podniku za určitý časový interval. Ziskovost je měřena za určitou dobu (měsíc, čtvrtletí, rok atd.), a to porovnáním výnosů vyprodukovaných za použití určitých nákladů.

Výnosy jsou přírůstkem majetku vyplývající z prodeje produktů nebo poskytnutí služeb. Náklady vznikají jako úbytek majetku vynaloženého na vyprodukování výnosů a zajištění provozní činnosti podniku. Jestliže výnosy převyšují náklady, vzniká zisk. Naopak, jestliže

náklady převyšují výnosy, podnik vykáže ztrátu. Obecně se zisk nebo ztráta označují jako výsledek hospodaření. (Landa, 2008, s. 38 – 39)

Výkaz zisku a ztráty je uspořádán stupňovitě tak, aby umožnil vyčíslit:

- provozní výsledek hospodaření – rozdíl mezi provozními výnosy a náklady,
- finanční výsledek hospodaření – rozdíl mezi finančními výnosy a náklady,
- výsledek hospodaření za běžnou činnost – součet provozního a finančního výsledku hospodaření upravený o splatnou a odloženou daň z příjmů za běžnou činnost,
- mimořádný výsledek hospodaření – rozdíl mezi mimořádnými výnosy a náklady upravený o splatnou a odloženou daň z příjmů z mimořádné činnosti,
- výsledek hospodaření za účetní období – součet hospodářského výsledku za běžnou a mimořádnou činnost, vyjadřuje disponibilní zisk, tj. zisk po zdanění (popřípadě ztrátu). (Štohl, 2009, s. 201)

2.3 Přehled o peněžních tocích

„Přehled o peněžních tocích (označujeme rovněž jako výkaz o cash flow) podává podrobnější informace o určité položce rozvahy – jeho předmětem jsou informace o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků.“ (Landa, 2008, s. 39)

Peněžním tokem rozumíme veličinu, která zobrazuje přírůstek nebo úbytek peněžních prostředků za dané období. Hlavním cílem je přetransformovat nákladové a výnosové položky do podoby peněžního toku, tedy prokázat změnu peněžních prostředků. Výkaz prokazuje vztah mezi ziskem a čistým peněžním příjmem. Výkaz velmi souvisí s výkazem zisku a ztráty, protože zisk nezaručuje dostatek peněžních prostředků a naopak ztráta jejich nedostatek. Informace pro sestavení výkazu se berou jednak z rozvahy a z výsledovky, v některých případech je však nutné čerpat ze syntetických i z analytických účtů hlavní knihy. Správné sestavení výkazu je tudíž náročné a vyžaduje správné účtování v průběhu účetního období. Je důležitým zdrojem informací o finančním hospodaření účetní jednotky pro uživatele účetních informací. (Paseková, 2007, s. 34 a 36)

Metody sestavení výkazu cash flow

Přímá metoda – výkaz je sestaven na základě čistých peněžních toků uvedených v samostatné bilanci peněžních toků. Jednotlivé příjmy a výdaje se seskupují do předem vymezených položek. V případě podvojného účetnictví nejsou platby sledovány tak

důkladně, proto je třeba je dohledat, specifikovat a třídit. Hlavní nevýhodou této metody je, že nejsou patrné zdroje a užití peněžních prostředků. Z části lze tento problém odstranit tím, že se na účetních dokladech zachycuje i účel užití peněžních prostředků. Výpočet přímé metody závisí na tom, že k počátečnímu stavu peněžních prostředků přičteme příjmy za určité období a naopak odečteme výdaje. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 49)

Nepřímá metoda – u této metody je výsledek hospodaření účetní jednotky upraven zejména o nepeněžní transakce v provozní činnosti, změny stavu zásob, změny stavu pohledávek, změny stavu závazků. Dále také o neuhrazené náklady a výnosy minulých nebo budoucích účetních období a o položky příjmů a výdajů spojené s investiční činností a financováním. Principem výpočtu je, že k čistému zisku se přičtou náklady neznamenající peněžní výdaje a odečtou výnosy neznamenající peněžní výdaje.

Výsledky obou metod jsou stejné. Obě metody rozlišují tři oblasti činnosti účetní jednotky:

- peněžní toky z provozní činnosti,
- peněžní toky z investiční činnosti,
- peněžní toky z finanční činnosti. (Paseková, 2007, s. 35 - 36)

2.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu informuje o změnách finančních prostředků podniku mezi dvěma rozvahovými dny. Podává informace o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu za účetní období. Do celkové změny vlastního kapitálu se promítají:

- změny vyplývající z operací s vlastníky (vklady do základního kapitálu, výběry formou dividend nebo podílů na zisku),
- změny vyplývající z operací ovlivňující položky vlastního kapitálu přímo (přijaté dary, změny z přecenění některých finančních aktiv a závazků, přesuny mezi fondy tvořenými ze zisku) nebo nepřímo (prostřednictvím výsledovky).

Výkaz vysvětluje u každé položky vlastního kapitálu rozdíl mezi počátečním a konečným stavem. Informace o vlastním kapitálu jsou důležité pro externí uživatele účetních výkazů, protože mohou odhalit podnikem provedené transakce, které by uživatelům zůstaly skryty a které mohou být velmi důležité pro jejich rozhodování vycházející z hodnocení finanční situace podniku. (Paseková, 2007, s. 37)

2.5 Příloha k účetní závěrce

Příloha má uživatelům zpřesnit údaje v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Údaje v příloze by měly být významné, užitečné, spolehlivé a srozumitelné. Na rozdíl od rozvahy a výkazu zisku a ztráty, kde se uvádějí pouze skutečnosti jisté nebo vysoce pravděpodobné a u nichž lze kvantifikovat jejich hodnotu, se v příloze uvádějí i skutečnosti, které mohou nastat a u kterých není ještě známa jejich výše. (Strouhal, 2011, s. 118)

V příloze účetní závěrky lze nalézt například:

- údaje o fyzických a právnických osobách, které mají podstatný vliv nebo rozhodující vliv s uvedením výše vkladu v procentech, popis změn a dodatků provedených v uplynulém účetním období v obchodním rejstříku a popis organizační struktury účetní jednotky,
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců a z toho členů řídicích orgánů, s uvedením výše osobních nákladů,
- výši půjček a úvěrů s uvedením úrokové sazby a hlavních podmínek poskytnutí úvěru a čerpání,
- informace o aplikaci obecných účetních zásad, použitých účetních metodách, způsobech oceňování a odepisování,
- způsob stanovení opravných položek a opravek k majetku s uvedením zdroje informací pro stanovení výše opravných položek a opravek,
- doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty,
- řadu dalších informací o společnosti. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 58 – 59)

2.6 Výroční zpráva

Výroční zpráva je zhotovena účetní jednotkou, která má povinnost auditu. Ve výroční zprávě se uvádějí kromě zákonem požadovaných údajů i úspěchy účetní jednotky. Dále může obsahovat grafické prvky, jako grafy s vývojem prodeje nebo fotografie členů představenstva a jiné. Výroční zpráva se tak stává vizitkou společnosti. Účelem výroční zprávy je komplexně informovat o vývoji, výkonnosti a činnosti účetní jednotky. Obsah výroční zprávy podléhá ověření auditorem. Cílem auditu je posouzení, zda její obsah

odpovídá údajům v závěrci a zda výroční zpráva splňuje požadavky na ní kladené v ZoÚ. V souladu se ZoÚ by výroční zpráva měla rovněž obsahovat následující informace:

- o skutečnostech, které nastaly po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,
- o předpokládaném vývoji činnosti podniku,
- o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí,
- o pracovněprávních vztazích,
- o tom, zda má podnik organizační složku v zahraničí,
- účetní závěrku,
- zprávu auditu. (Strouhal, 2011, s. 134)

2.7 Povinnost zveřejnění účetní závěrky

Zveřejněním účetní závěrky a výroční zprávy se završuje proces sestavení účetní závěrky a je hlavním nástrojem pro předání účetních informací pro její uživatele. Povinnost zveřejnění podle § 21a ZoÚ se vztahuje na ty účetní jednotky, které se zapisují do obchodního rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis (dle zákona o sdružování v politických stranách a politických hnutích). V těchto případech je účetní závěrka zveřejňována buď v plném, nebo v zjednodušeném rozsahu. (Landa, 2006, s. 125 – 126)

Účetní závěrka a výroční zpráva je zveřejňována po ověření auditorem a po schválení příslušným orgánem ve lhůtě do 30 dnů od splnění obou podmínek. Pokud zvláštní právní předpisy nestanoví lhůtu jinou. Nejpozději však musí být účetní závěrka a výroční zpráva zveřejněna do konce bezprostředně následujícího účetního období bez ohledu na to, zda byla schválena. Valná hromada, která schvaluje tyto dokumenty, se musí konat nejpozději do 6 měsíců od posledního dne účetního období, za něž se účetní závěrka schvaluje. Účetní závěrka a výroční zpráva se zveřejňuje do sbírky listin obchodního rejstříku, který je veden pouze elektronicky. Podle zákona se účetní zpráva uchovává v účetní jednotce minimálně 10 let, počínaje koncem daného účetního období. Jestliže účetní závěrka se nezveřejňuje, může být uložena pokuta podle zákona až do výše 3 % z brutto hodnoty aktiv celkem. (Šteker a Otrusíková, 2013, s. 249 – 250)

2.8 Povinnost auditu účetní jednotky

Audit účetní závěrky je prováděn auditorem (nezávislým, externím odborníkem). Výsledkem je vyjádření názoru v podobě výroku auditora, zda účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz majetkové a finanční situace účetní jednotky. Účetní závěrka by měla být zdrojem informací pro všechny její uživatele, ať už jde o potencionální investory či společnost. Základním cílem auditu je zabezpečení věrohodnosti účetních informací. Musíme si ale uvědomit, že není v silách auditora, aby ověřil všechny údaje, měl by ale být schopen zjistit významné nesprávnosti. V důsledku toho existuje riziko, že účetní závěrka může obsahovat nesprávnosti, a jde o to, aby významnost těchto nesprávností byla menší, než kdyby závěrka nebyla auditovaná. (Šteker a Otrusíková, 2013, s. 248)

Pokud ZoÚ nestanoví jinak, řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku jsou povinny mít ověřenou auditorem tyto účetní jednotky:

- a) akciová společnost, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jedno ze tří uvedených kritérií:
  1. aktiva celkem více než 40 000 000 Kč. Aktiva celkem se rozumí úhrn zjištěný z rozvahy,
  2. roční úhrn čistého obratu více než 80 000 000 Kč. Ročním úhrnem čistého obratu se rozumí výše výnosů snižená o prodejní slevy a dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období a vynásobená dvanácti,
  3. průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50,
- b) ostatní obchodní společnosti a družstva, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího překročily nebo již dosáhly alespoň dvou ze tří kritérií.

Účetní jednotky nejsou povinny mít auditorem ověřenou účetní závěrku pokud:

- a) byla sestavena v průběhu konkursu, a to po dobu nepřetržitě po sobě jdoucích 36 kalendářních měsíců, počínaje prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni, kterým nastaly účinky prohlášení konkursu,

- b) byla sestavena ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,
- c) došlo ke zrušení konkursu z důvodů, že majetek dlužníka je pro uspokojení věřitele zcela nepostačující,
- d) tak stanoví zvláštní právní předpis. (Kovalíková, 2012, s. 67 – 68)

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE

Společnost BM plus, spol. s r. o. byla založena 31. ledna 1994 s návazností na sdružení fyzických osob z května 1993. Od tohoto data firma obchoduje s papírem a papírenskými výrobky.

Společnost, původně obchodní, od roku 2001 začíná s výrobní činností. K původnímu řezání balících a tiskových papírů se přidává výroba malospotřebitelského toaletního papíru, později průmyslového papíru a průmyslových rolí. Od druhé poloviny roku 2005 společnost zahájila výrobu skládaných ručníků.

Cílem firmy je rozvoj výroby vlastních produktů pod obchodní značkou Primasoft a Primasoft exkluzive. Důraz je kladen především na kvalitu a díky ní má své zákazníky nejen v České Republice ale i na Slovensku a v dalších zemích Evropské Unie. (BM plus, spol. s r. o. – © 2010)

Předmětem podnikání společnosti je:

- velkoobchod,
- zprostředkování obchodu,
- zprostředkování služeb,
- výroba předmětů z papíru, plastů, dřeva a jejich další zpracování v rozsahu volné živnosti,
- výroba vlákniny, papíru a lepenky a zboží z těchto materiálů,
- maloobchodní prodej a pronájem zvukových a zvukově – obrazových záznamů a jejich nenahraných nosičů,
- specializovaný maloobchod,
- nakládání s odpady (vyjma nebezpečných).

Historie firmy

Původními majiteli byli Ing. Jiří Bezděch a Zdeněk Matela, odtud název BM plus, později se do společnosti přidal Josef Šimek. Od října roku 1995 až do dubna 2011 byl jediným majitelem společnosti Zdeněk Matela. 4. srpna 2011 proběhly zatím poslední změny a od té doby se firma stala ryze rodinnou.

Nynější společníci:

- Zdeněk Matela se vkladem 140 000,- Kč a obchodním podílem 70 %,
- Věra Matelová s vkladem 20 000,- Kč a obchodním podílem 10 %,
- Hana Matelová s vkladem 20 000,- Kč a obchodním podílem 10 %,
- Michal Matela se vkladem 20 000,- Kč a obchodním podílem 10 %.

Od prvopočátku byla náplní firmy velkoobchodní činnost v oblasti balicích a hygienických papírů, u které firma v různých obměnách zůstává dodnes. Firma začínala téměř s nulovým kapitálem v pronajatých prostorách. První kanceláře byly na ubytovně Pozemních staveb Zlín v Holešově. Na podzim roku 1994 se společnost stěhuje v důsledku růstu do prostor velkoobchodního areálu společnosti Luko, kde si následně také vybuduje své nové kancelářské prostory. Firma roste, tvoří se obchodní oddělení, stává se distributorem významných papíren v Čechách a na Slovensku.

Prostory areálu firmy Luko začínaly být těsné, v roce 1997 muselo dojít k pronájmu prostor dalších, a to skladové haly v areálu ZNZ-NAVOS. I tyto prostory byli již v roce 1999 nevyhovující, a proto firma přistoupila k nákupu své vlastní nemovitosti. Po opravě této nemovitosti a pronájmu administrativní budovy v sousedním areálu, rovněž firmy NAVOS, a.s., došlo v srpnu roku 2000 ke stěhování. Větší prostory umožnily rozšířit činnost, a tak již hned v témže roce došlo k nákupu prvních technologií. Zakoupila se řezačka na balicí a tiskové papíry, a postupně se dokupovala další technologie na zpracování hygienických papírů. Začala etapa takzvaného přepracování.

Firma začíná vyrábět své první výrobky pod značkou Primasoft a Primasoft exkluzive. I přes úvodní potíže, spojené se zavedením výroby, se firmě začíná dařit. Dne 27. února 2006 však přijde tvrdá rána v podobě požáru výrobně skladové haly. Během hodiny shoří, mimo kanceláří, vše. Po 7 dnech obnovila firma svou velkoobchodní činnost v pronajatých prostorách, negativem bylo propuštění 16 pracovníků, především z výrobního procesu.

Již v září roku 2006 firma kupuje 3 objekty od společnosti NAVOS, a.s. a to administrativní budovu, skladovací halu a menší halu, kde se v krátké budoucnosti umístí opět zpracovatelské linky.

Od tohoto data začala obnova zakoupených budov a v roce 2008 výstavba nového skladu. Koncem roku 2008 byla zahájena výroba papírových ochranných hran a koncem roku 2009 byl nainstalován stroj na výrobu ubrousků. V polovině roku 2010 začala společnost

pracovat na možnosti dotace z Evropských fondů, a to z operačního programu Rozvoj III. Po úspěšném schválení žádosti začala společnost budovat novou výrobní halu, která má sloužit pro umístění nové technologie, konkrétně zpracovatelské linky na výrobu rolovaného programu. Linka umožní výrobu od malospotřebitelského toaletního papíru až po velké průmyslové role. Bude vybavena také laminační jednotkou, která umožňuje spojit jednotlivé vrstvy papíru škrobovým lepidlem a zvýšit tak jeho užité vlastnosti. Předpokládané uvedení linky do provozu je polovina roku 2012.

Cílem společnosti do dalších let je vybudování vlastního papírenského stroje a rozšíření zpracovatelských kapacit, což s sebou přinese také spoustu pracovních příležitostí. (BM plus, spol. s r. o. – © 2010)

4 ANALÝZA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

„Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. Pomáhá odhalit, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda využívá efektivně svých aktiv, zda je schopen včas splácet své závazky a celou řadu dalších významných skutečností.“ (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 17)

Zdrojem informací pro finanční analýzu jsou účetní výkazy podniku, jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha k účetní závěrce. Řadu cenných informací obsahuje i výroční zpráva. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 18)

4.1 Analýza likvidity

Analýza likvidity vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Likvidita poměřuje to, čím je možno platit s tím, co je nutno zaplatit. Základní ukazatele pracují s položkami oběžných aktiv a krátkodobých cizích zdrojů. Ukazatelé vycházejí ze stanovených položek rozvahy, hodnotí tedy likviditu podniku pouze k určitému termínu. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 91, 93)

Ukazatel běžné likvidity

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Ukazuje na strukturu zásob a jejich reálné oceňování vzhledem k jejich prodejnosti, a na strukturu pohledávek vzhledem k jejich neplacení ve lhůtě či nedobytnosti. Podnik, který má nevhodnou strukturu oběžných aktiv, se může snadno ocitnout v obtížné finanční situaci. Musí se také počítat s tím, že podnik nemůže prodat všechny své zásoby, neboť by jen těžko mohl nadále pokračovat ve své činnosti. (Štohl, 2010, s. 115)

Ukazatel udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje podniku. Doporučená hodnota ukazatele je 1,5 – 2,5. Při rovnosti oběžného majetku a krátkodobých závazků, kdy je hodnota ukazatele rovna 1, je podniková likvidita značně riziková, pokud je obrat krátkodobých cizích zdrojů vyšší, než obrat oběžných aktiv. Příliš vysoká hodnota ukazatele zase svědčí o vysoké hodnotě čistého pracovního kapitálu a drahém financování. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 91 – 92)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} \quad (1)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{29916}{18503 + 13800} = 0,9261$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{33355}{26077 + 9057} = 0,9494$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{35196}{26752} = 1,3156$$

Podle výpočtů vidíme, že běžná likvidita podniku se v letech 2010 až 2012 stále snižuje. To naznačuje, že likvidita podniku se stává značně rizikovější než v předcházejících letech.

Ukazatel pohotové likvidity

Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí 1 – 1,5. Při poměru menším než 1 musí podnik spoléhat na prodej zásob. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 92)

Ve snaze odstranit nevýhody ukazatele běžné likvidity se vylučuje z oběžných aktiv zásoby a v čitateli jsou ponechány pouze peněžní prostředky a krátkodobé pohledávky. (Štohl, 2010, s. 116)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (2)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{15292 + 1856}{18503 + 13800} = 0,5308$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{20600 + 42}{26077 + 9057} = 0,5875$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{21479 + 4909}{26752} = 0,9864$$

Výpočet pohotové likvidity ukazuje, že podnik zdaleka nedosahuje doporučených hodnot a jak již v předchozích případech se likvidita podniku v daných letech stále zhoršuje.

Ukazatel hotovostní likvidity

Tento ukazatel měří schopnost podniku hradit okamžitě splatné závazky. Do čitatele se dosazuje pouze finanční majetek, čímž jsou peníze a případně jejich ekvivalenty. (Štohl, 2010, s. 116)

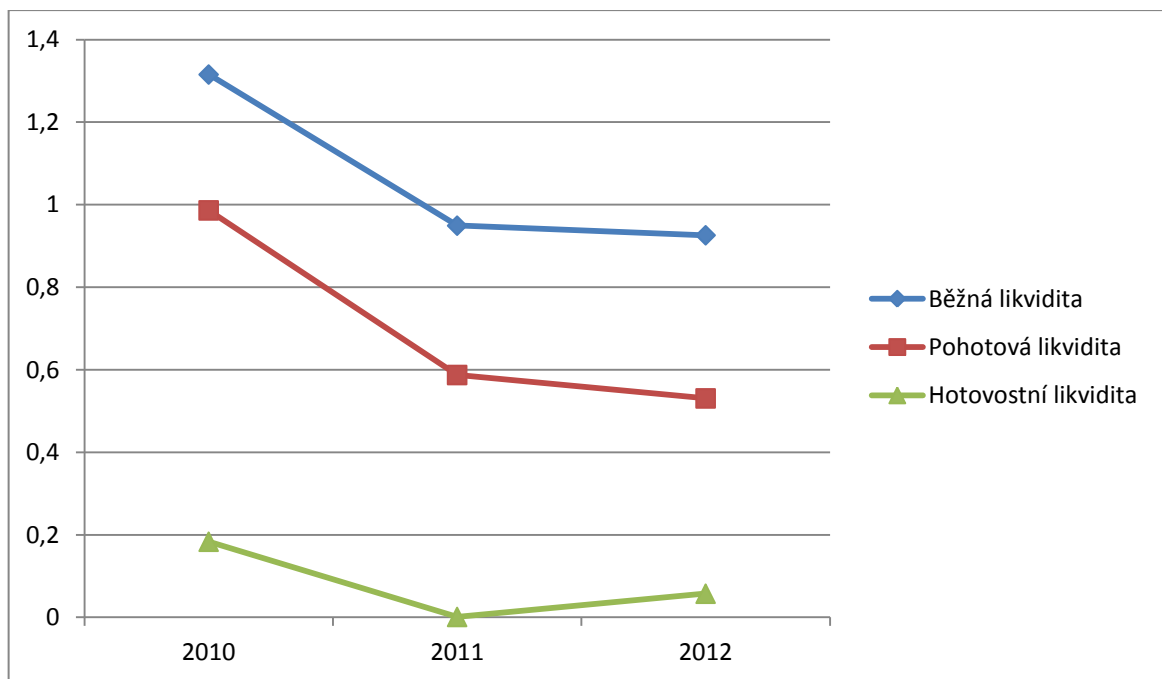
$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} \quad (3)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{1856}{18503 + 13800} = 0,057$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{42}{26077 + 9057} = 0,0012$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{4909}{26752} = 0,1835$$

Tento ukazatel taktéž naznačuje, že situace podniku se zhoršuje, neboť doporučená hodnota by měla být v rozmezí od 0,2 do 0,5.

Zdroj: Vlastní

Graf 1. Analýza likvidity

Nedostatek hotovosti v podniku lze řešit zvýšením příjmů nebo snížením výdajů v daném období. Peněžní prostředky lze získat různými způsoby, jako je rychlejší inkaso pohledávek nebo přímo prodejem za hotové, dále je také možnost půjčky v bance nebo u jiného subjektu, odprodejem nepotřebného dlouhodobého majetku nebo zásob. Ušetřit peněžní prostředky lze také prostřednictvím snížených investic, nákladů nebo využitím leasingu jako formy financování.

4.2 Analýza zadluženosti

Analýza zadluženosti slouží jako ukazatel výše rizika, jež podnik nese při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Čím vyšší je zadluženost, tím vyšší riziko na

sebe podnik bere, protože musí být schopen své závazky splácet. Určitá výše zadluženosti může být pro firmu i užitečná z důvodů, že cizí kapitál je levnější než vlastní. Úroky z cizího kapitálu totiž snižují daňové zatížení, protože úrok jako součást nákladů snižuje zisk, ze kterého se platí daň (tzv. daňový efekt neboli daňový štít). Čím je doba splatnosti příslušného druhu kapitálu delší, tím vyšší cenu za něj musí uživatel platit. Z tohoto hlediska vychází nejlevnější krátkodobý cizí kapitál. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 83)

Celková zadluženost

Celková zadluženost je jeden z důležitých ukazatelů, který ukazuje podíl celkových dluhů k celkovým aktivům. Čím vyšší je zadluženost podniku ve vztahu k celkovému kapitálu, tím vyšší je riziko věřitelů. Není možné, aby podnik využíval ke svému financování pouze vlastní zdroje, proto zadluženost není příliš negativní charakteristikou. (Štohl, 2010, s. 118)

Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje mezi 30 – 60 %. U posuzování zadluženosti je zapotřebí však respektovat příslušnost k odvětví a také schopnost splácet úroky z dluhů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 85 – 86)

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}} \quad (4)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{42093}{65804} \times 100 = 63,9672 \%$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{36228}{61506} \times 100 = 58,9016 \%$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{26752}{53011} \times 100 = 50,465 \%$$

V roce 2010 a 2011 byla dosažena doporučená hodnota tohoto ukazatele. Zadluženost se však stále zvyšuje, proto by měl podnik snížit zadluženost do dalších let.

Zdroj: Vlastní

Graf 2. Celková zadluženost

Vyšší zadluženost podniku přinesl nákup linky na výrobu toaletního papíru, na který si firma vzala úvěr. Proto v tomto případě zadluženost není negativní, nýbrž pozitivní do budoucna, protože podnik bude schopen produkovat více výrobků a tím může zvýšit i svůj prodej a následné tržby.

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti poměruje cizí a vlastní kapitál. Tento ukazatel je velmi důležitý například pro banku v případě, kdy se rozhoduje o tom, zda poskytnout společnosti nový úvěr. Pro posuzování je důležitý časový vývoj, jak a zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje či snižuje. Ukazatel signalizuje, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů. Při analýze by měl být brán zřetel nejen na vlastní a cizí kapitál, ale i na strukturu zdrojů z hlediska splatnosti. Zdroje krátkodobé na sebe váží větší riziko, protože podnik tyto zdroje musí co nejdříve splatit. Naopak dlouhodobé zdroje jsou méně rizikové, avšak snížené riziko je zapláceno vyšší cenou dlouhodobých zdrojů financování. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 85)

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (5)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{42093}{23437} = 2,2227$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{36228}{24837} = 1,4586$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{26752}{26259} = 1,0188$$

Výpočet míry zadluženosti ukazuje, že cizí zdroje v porovnání s vlastním kapitálem vzrostly a to díky úvěru, který si firma pořídila.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem

$$\text{Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Dlouhodobí majetek}} \quad (6)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{23437}{35888} = 0,6531$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{24837}{28136} = 0,8827$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{26259}{16028} = 1,6383$$

Ukazatel vyšší než 1 znamená, že podnik používá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv, což svědčí o tom, že podnik tak dává přednost finanční stabilitě před výnosem. Firma tedy v roce 2010 spoléhala na stabilitu a v následujících letech se podíl vlastního kapitálu na dlouhodobý majetek snižoval. Dlouhodobý majetek by měl být splácen dlouhodobými zdroji, aby nebyla možnost splácet dluhy podniku ohrožena.

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

U krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji platí zlaté pravidlo financování. Dlouhodobý majetek by měl být krytý dlouhodobými zdroji a naopak krátkodobý majetek zdroji krátkodobými. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 87)

$$KDMDZ = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé cizí zdroje}}{\text{Dlouhodobí majetek}} \quad (7)$$

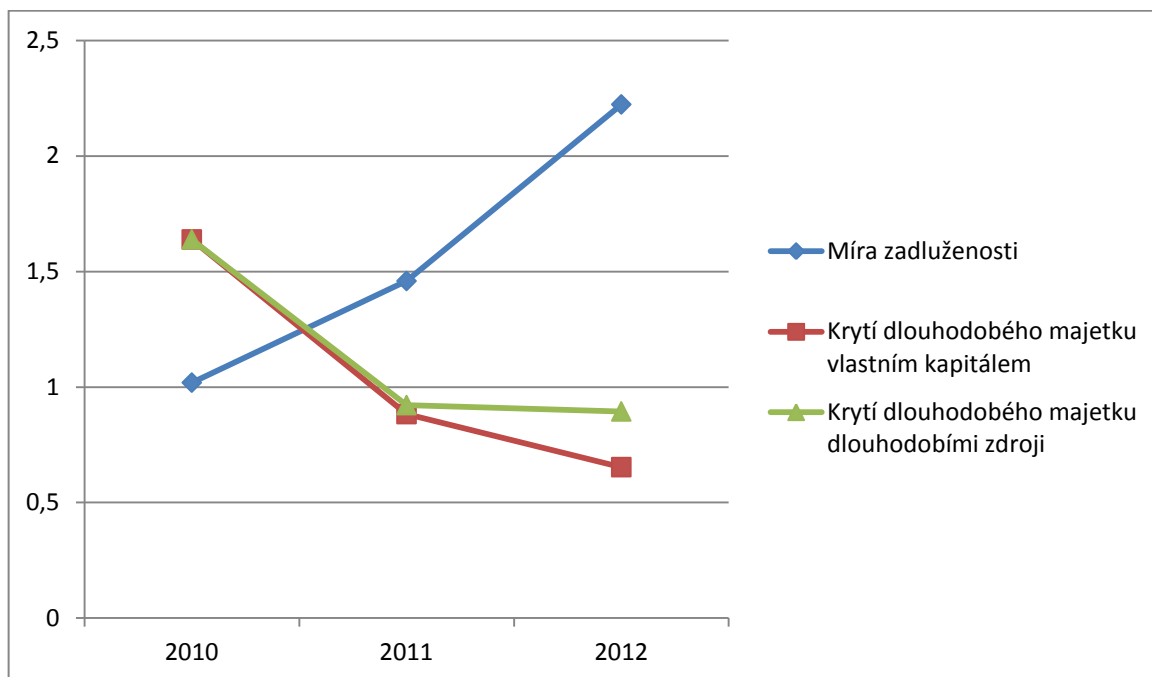
$$\text{Rok 2012} = \frac{23437 + 8650}{35888} = 0,8941$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{24839 + 1094}{28136} = 0,9216$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{26259}{16028} = 1,6383$$

Zlaté pravidlo financování bylo uplatněno podle výpočtu v roce 2010. V následujících letech byl dlouhodobý majetek kryt i krátkodobými zdroji, což vede k agresivní strategii firmy, která je sice levnější, ale rizikovější. Podnik v letech 2011 a 2012 je tudíž podkapitalizovaný.

Zdroj: Vlastní

Graf 3. Analýza zadluženosti

4.3 Analýza obratovosti

Analýza obratovosti ukazuje, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným či budoucím hospodářským aktivitám podniku přiměřená, tj. ukazatelé aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 102)

Obrat aktiv

Ukazatel obratu aktiv udává, kolikrát se aktiva obrátí za daný časový interval, udává využití celého majetku firmy. Čím je ukazatel vyšší tím lépe. Jelikož se v ukazateli uvádí zůstatková hodnota stálých aktiv, ukazatel se s počtem let zlepšuje díky odpisům zcela automaticky, bez zásluhy podniku. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 103)

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \quad (8)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{146836 - 327 + 845}{65804} = 2,2393$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{155897 + 140 + 3426}{61506} = 2,5926$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{121987 + 1049}{53011} = 2,321$$

Čím větší hodnota ukazatele tím lépe pro podnik. Minimální doporučená hodnota tohoto ukazatele je 1, tudíž firma si v této situaci stojí obstojně. Výpočet značí úměrnou majetkovou vybavenost podniku a jeho efektivní využití.

Obrat dlouhodobého majetku

Ukazatel obratu dlouhodobého majetku má podobnou vypovídající schopnost jako předešlý. Omezuje se pouze na posouzení využití investičního majetku. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 103)

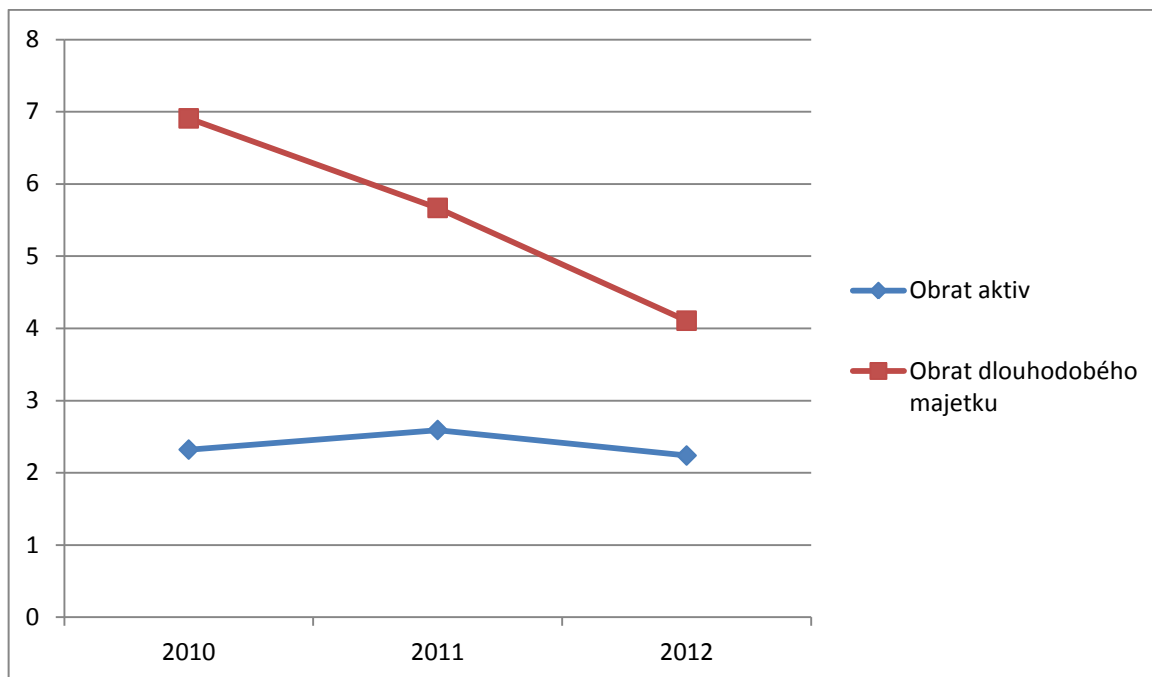
$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Dlouhodobý majetek}} \quad (9)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{146836 - 327 + 845}{35888} = 4,1059$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{155897 + 140 + 3426}{28136} = 5,6676$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{121987 + 1049}{17812} = 6,9075$$

Ukazatel se ve sledovaných letech snižuje, ale i tak je stále pozitivní.

Zdroj: Vlastní

Graf 4. Analýza obratovosti

Doba obratu závazků

Průměrná doba obratu závazků vyjadřuje dobu od vzniku závazku do doby jeho úhrady.

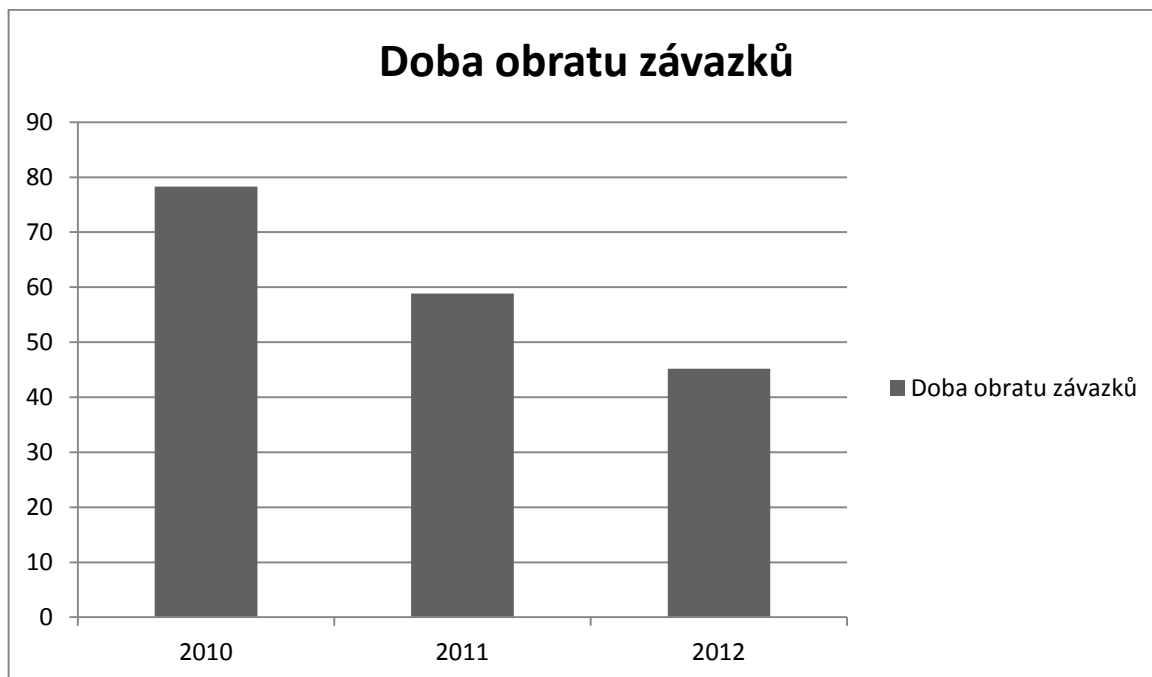
$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \quad (10)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{18503}{23437146836 - 327 + 845} \times 360 = 45,2046$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{26077}{155897 + 140 + 3426} \times 360 = 58,8708$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{26752}{121987 + 1049} \times 360 = 78,2786$$

Výsledky doby obratu závazků ukazují, že společnost zkracuje počet dní, do kterých hradí své závazky, což je dobré zvláště pro dodavatele.

Zdroj: Vlastní

Graf 5. Doba obratu závazků

4.4 Analýza rentability

Analýza rentability je měřítkem schopnosti dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu, tj. schopnosti podniku vytvořit nové zdroje. Je to forma vyjádření míry zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 96)

Rentabilita tržeb

Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje ziskovou marži, která je důležitým ukazatelem pro hodnocení úspěšnosti podnikání.

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{Zisk}}{\text{Tržby}} \quad (11)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{-1401}{146836 - 327 + 845} = 0,0095$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{3647}{155897 + 140 + 3426} = 0,0231$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{1090}{121987 + 1049} = 0,0089$$

Hodnoty ukazatele nejsou velmi příznivé pro firmu, hodnoty razantně klesají.

Rentabilita vlastního kapitálu

Měřením rentability vlastního kapitálu lze vyjádřit výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Výsledek ukazatele by se měl pohybovat alespoň několik procent nad dlouhodobým průměrem úročení dlouhodobých vkladů.

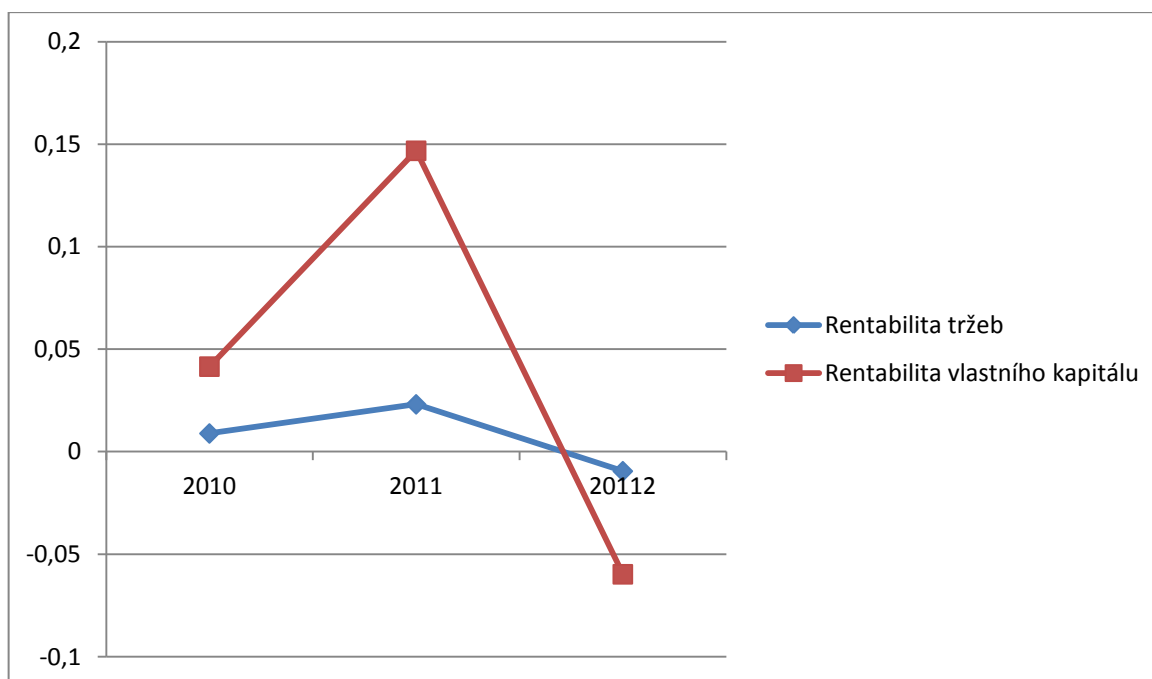
$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{Zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (12)$$

$$\text{Rok 2012} = \frac{-1401}{23437} = -0,0598$$

$$\text{Rok 2011} = \frac{3647}{24837} = 0,1468$$

$$\text{Rok 2010} = \frac{1090}{26259} = 0,0415$$

Ukazatel ve sledovaných letech značně klesá. Důvodem bylo zakoupení nové výrobní linky.

Zdroj: Vlastní

Graf 6. Analýza rentability

4.5 Horizontální a vertikální analýza

Horizontální analýza

Horizontální analýza se zabývá porovnáním změn položek výkazů v časové posloupnosti. Vypočítává se absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku.

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (13)$$

$$\% \text{ změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) \div \text{Ukazatel}_{t-1} \quad (14)$$

Vertikální analýza

Vertikální analýza spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100 %. Pro rozbor rozvahy je obvykle za základnu zvolena výše aktiv či pasiv a pro rozbor výkazu zisku a ztráty velikost celkových výnosů nebo nákladů. (Knápková, Pavelková, 2010, s. 66)

$$\% \text{ změna} = \frac{\text{položka výkazu}}{\text{základna}} \times 100 \quad (15)$$

4.5.1 Horizontální analýza rozvahy

Pomocí horizontální analýzy se sleduje vývoj hodnot u aktiv a pasiv mezi jednotlivými lety. Údaje jsou počítány pomocí absolutních a procentuálních změn.

Horizontální analýza aktiv:

Položky rozvahy	Absolutní změna (v tis. Kč)		Relativní změna (v %)	
	2011/2010	2012/2011	2011/2010	2012/2011
AKTIVA CELKEM	8 495	4 298	16,02	6,99
Dlouhodobý majetek	10 314	7 752	57,90	27,55
Dlouhodobý hmotný majetek	10 938	7 752	68,24	28,75
Dlouhodobý finanční majetek	- 614	0	- 34,42	0,00
Oběžná aktiva	- 1 841	- 3 439	- 5,23	- 10,31
Zásoby	3 032	178	34,42	1,50
Dlouhodobé pohledávky	873	- 123	0,00	- 14,09
Krátkodobé pohledávky	- 879	- 5 308	- 4,09	- 25,77
Krátkodobý finanční majetek	- 4 867	1 814	- 99,14	4 319,05
Časové rozlišení	12	- 15	400,00	- 100,00

Zdroj: Vlastní

Tab. 1. Horizontální analýza aktiv

Celková aktiva se během sledovaných let zvýšila. Nárůst v absolutním vyjádření byl mezi lety 2010 a 2011 až o 8 495 tisíc korun, v relativním vyjádření to znamená o 16,02 %. Dlouhodobý hmotný majetek se zvýšil díky nákupu nové výrobní linky. Oběžná aktiva se procentuálně snižují během sledovaných let. Krátkodobý finanční majetek mezi rokem 2011 a 2012 dosáhl vysokého nárůstu zvláště proto, že firma nakoupila akcie. Velké skoky jsou i u časového rozlišení, které sice tvoří minimální položku v rozvaze a dokonce v roce 2010 časové rozlišení bylo nulové, i přesto jsou zde velké rozdíly v absolutním vyjádření.

Horizontální analýza pasiv:

Položky rozvahy	Absolutní změna (v tis. Kč)		Relativní změna (v %)	
	2011/2010	2012/2011	2011/2010	2012/2011
PASIVA CELKEM	8 495	4 298	16,02	6,99
Vlastní kapitál	- 1 422	- 1 400	- 5,42	- 5,64
Základní kapitál	95	0	90,48	0,00
Rezervní fond	9	0	81,82	0,00
Výsledek hosp. min. let	- 4 083	3 648	- 16,30	17,40
Výsledek hosp. běž. úč. období	2 557	- 5 054	234,59	- 138,58
Cizí zdroje	9 476	5 865	35,42	16,19
Dlouhodobé závazky	1 094	46	0,00	4,20
Krátkodobé závazky	- 675	- 7 574	- 2,52	- 29,04
Bankovní úvěry a výpomoci	9 057	13 393	0,00	147,87
Časové rozlišení	441	- 167	0,00	- 37,87

Zdroj: Vlastní

Tab. 2. Horizontální analýza pasiv

Absolutní změna ukazuje, že pasiva během let stále narůstala. Důvodem tohoto nárůstu byl především nárůst cizích zdrojů, zejména bankovních úvěrů, z čehož plyne, že na těchto položkách se projevil nákup drahé výrobní linky, kterou si podnik zakoupil prostřednictvím úvěru. Položky dlouhodobých závazků, bankovních úvěrů a časového rozlišení byli zvýšeny o 100 %, protože v roce 2010 firma tyto položky ve své rozvaze měla nulové. Co se týče základního kapitálu a kapitálových fondů, tak mezi lety 2011 a 2012 nedošlo k žádné změně. Největší procentuelní skok v relativním vyjádření měla položka výsledku hospodaření běžného období, protože firma od roku 2010 vykazovala stále menší zisk až do roku 2012, kdy se dostala poprvé do mínusu, tedy do ztráty.

4.5.2 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy vyjadřuje změny v položkách v procentním vyjádření mezi jednotlivými základnami, jako jsou celková aktiva nebo celková pasiva ve sledovaném roce.

Vertikální analýza aktiv:

Položky rozvahy	Procentní podíl (v %)		
	2010	2011	2012
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00
Dlouhodobý majetek	33,60	45,75	54,54
Dlouhodobý hmotný majetek	30,23	43,85	52,76
Dlouhodobý finanční majetek	3,37	1,90	1,78
Oběžná aktiva	66,40	54,23	45,46
Zásoby	16,62	19,25	18,26
Dlouhodobé pohledávky	0,00	1,42	1,14
Krátkodobé pohledávky	40,52	33,49	23,24
Krátkodobý finanční majetek	9,26	0,07	2,82
Časové rozlišení	0,00	0,02	0,00

Zdroj: Vlastní

Tab. 3. Vertikální analýza aktiv

Výpočet procentního vyjádření vertikální analýzy aktiv ukazuje, že největší položku v letech 2010 a 2011 tvoří oběžná aktiva, která dosahují více než 50 %. Dlouhodobé pohledávky v roce 2010 byly nulové, k nárůstu této položky došlo v následujícím roce. Všechny sledované položky aktiv se během let nijak výrazně neměnily. Nejmenší položku v rozvaze zaujímal časové rozlišení, které během sledovaných let bylo v porovnání s ostatními aktivy minimální.

Vertikální analýza pasiv:

Položky rozvahy	Procentní podíl (v %)		
	2010	2011	2012
PASIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	49,54	40,38	35,62
Základní kapitál	0,20	0,33	0,30
Rezervní fond	0,02	0,03	0,03
Výsledek hosp. min. let	47,26	34,09	37,42
Výsledek hosp. běž. úč. období	2,06	5,93	- 2,13
Cizí zdroje	50,46	58,90	63,97
Dlouhodobé závazky	0,00	1,78	1,73
Krátkodobé závazky	50,46	42,40	28,12
Bankovní úvěry a výpomoci	0,00	14,72	34,12
Časové rozlišení	0,00	0,72	0,41

Zdroj: Vlastní

Tab. 4. Vertikální analýza pasiv

Výpočet vertikální analýzy pasiv byl v roce 2011 navýšen u základního kapitálu ze 105 tisíc na 200 tisíc korun. Podíl v zastoupení vlastního kapitálu s cizími zdroji byl v roce 2010 vyvážen oproti následujícím obdobím, kdy cizí kapitál převyšuje vlastní kapitál v důsledku úvěru, který si firma vzala na pořízení nové výrobní linky. Touto příčinou se zvedly i bankovní úvěry a výpomoci, jež byly formou financování nového stroje. Tato skutečnost se odrazila i na výsledku hospodaření, který stále v průběhu let klesá až do ztráty z příčin toho, že nová výrobní linka nepřinášela v posledním sledovaném roce takové zisky, jak firma očekávala. Tímto důkazem je i procentuální vyjádření u výsledku hospodaření, který vykazuje velké změny. Důležitou skutečností je to, že vykázaný zisk byl ponechán v letech 2010 a 2011 ve společnosti pro další rozvoj.

4.5.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Dalším ukazatelem horizontální analýzy je analýza výkazu zisku a ztráty, kdy první následuje horizontální analýza. Tato analýza zkoumá absolutní a relativní změny mezi sledovanými roky stejně jako horizontální analýza rozvahy. Náklady a výnosy jsou rozděleny jednotlivě pro lepší přehlednost.

Horizontální analýza výnosů:

Položky Výnosů	Absolutní změna (v tis. Kč)		Relativní změna (v %)	
	2011/2010	2012/2011	2011/2010	2012/2011
VÝNOSY CELKEM	37 421	-10 288	30,23	- 6,38
Tržby za prodané zboží	33 910	- 9 061	27,80	- 5,81
Výkony	- 909	1 107	- 89,65	790,71
Tržby z prodeje vl. vyr. a služ.	- 909	- 467	- 86,65	- 333,57
Změna stavu zásob	0	1 574	0,00	0,00
Tržby z prodeje DM a materiálu	3 426	- 2 581	0,00	- 75,34
Ostatní provozní výnosy	- 13	1 000	- 10,40	892,86
Výnosy z DFM	- 37	- 28	- 56,92	- 100,00
Výnosové úroky	- 3	0	- 100,00	0,00
Ostatní finanční výnosy	1 047	- 725	184,00	- 44,86

Zdroj: Vlastní

Tab. 5. Horizontální analýza výnosů

Z hlediska sledovaných výnosů je zřejmé, že společnost BM plus, spol. s r. o. dosahuje vysokého podílu tržeb za prodeji zboží, který se v průběhu sledovaných let zvyšoval. Tržby byly zvyšovány v porovnání roku 2010 s rokem 2011, kdy dosáhly dobrých výsledků. Část dlouhodobého majetku a materiálu bylo prodáno v roce 2011 a 2012, a to prospělo finanční stránce podniku. S těmito financemi mohlo být disponováno k dalšímu rozvoji společnosti. Relativní ukazatelé znázorňují, že celkové výnosy společnosti v průběhu sledovaných let razantně poklesly, v roce 2012 oproti roku 2011 to bylo až o - 6,38 %. Zároveň razantně klesly i tržby. Z tohoto pohledu je jasné, že firma v roce 2012 zažívala krizi na trhu a její výnosy nedosahovaly takové úrovně jako v minulých letech.

Horizontální analýza nákladů:

Položky nákladů	Absolutní změna (v tis. Kč)		Relativní změna (v %)	
	2011/2010	2012/2011	2011/2010	2012/2011
NÁKLADY CEKEM	34 864	-5 240	28,41	- 3,33
Náklady na zboží	28 648	-6 408	29,04	- 5,03
Výkonová spotřeba	2 450	1 361	21,74	9,92
Spotřeba materiálu a energie	361	2 309	20,27	107,80
Služby	2 089	- 948	22,01	- 8,19
Osobní náklady	260	917	3,24	11,07
Daně a poplatky	- 36	- 85	- 16,22	- 45,70
Odpisy DHM a DNM	- 615	- 522	- 22,19	- 24,20
ZC prodaného DM a materiálu	25	827	0,00	3 308,00
Změna stavu rezerv	1 202	-1 240	-10 927,27	- 104,11
Ostatní provozní náklady	1 645	- 564	961,99	- 31,06
Nákladové úroky	- 131	519	- 71,58	998,08
Ostatní finanční náklady	157	1 158	12,87	84,10
Daně z příjmů	1 259	-1 203	614,15	- 82,17

Zdroj: Vlastní

Tab. 6. Horizontální analýza nákladů

Celkové náklady v absolutním vyjádření velmi kolísaly během sledovaných let, rozdíl mezi lety 2010 a 2011 je 34864 tisíc korun a naopak mezi lety 2011 a 2012 náklady razantně klesly, jak ukazuje relativní vyjádření. Největších rozdílů dosáhly náklady na zboží, které se v absolutním vyjádření z kladné hodnoty přeměnily na zápornou i v případě relativního vyjádření, kdy z hodnoty 28,41 % ve sledovaných letech 2010 a 2011 oproti roku 2011 a 2012, kdy byly v záporných číslech. Co se týče daní a poplatků a odpisů, ty se během sledovaných let snižovaly, proto výpočty horizontální analýzy vycházejí v záporných číslech. Nákladové úroky v roce 2012 dosáhly velkého vzrůstu díky koupi už zmiňovaného výrobního stroje, který byl financován úvěrem.

4.5.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Vertikální analýza porovnává hlavní položky nákladů a výnosů s ostatními položkami. Hlavními položkami se v tomto případě rozumí celkové náklady nebo celkové výnosy.

Vertikální analýza výnosů:

Položky výkazu zisku a ztráty	Procentní podíl (v %)		
	2010	2011	2012
VÝNOSY CELKEM	100,00	100,00	100,00
Tržby za prodané zboží	98,54	96,70	97,29
Výkony	0,85	0,09	0,83
<i>Tržby z prodeje vl. vyr. a služ.</i>	0,85	0,09	- 0,22
<i>Změna stavu zásob</i>	0,00	0,00	1,05
Tržby z prodeje DM a materiálu	0,00	2,13	0,55
Ostatní provozní výnosy	0,10	0,07	0,74
Výnosy z DFM	0,05	0,01	0,00
Výnosové úroky	0,00	0,00	0,00
Ostatní finanční výnosy	0,46	1,00	0,59

Zdroj: Vlastní

Tab. 7. Vertikální analýza výnosů

Vertikální analýza výnosů udává, že největší položkou jsou tržby za prodané zboží, které si během všech let zachovaly hlavní pozici. Ostatní výnosy tvoří nepatrnou část v celém výkazu zisku a ztráty. U výnosových úroků je procentní podíl v roce 2010 nulový. Tato položka je tak malá, že její hodnota je zanedbatelná.

Vertikální analýza nákladů:

Položky výkazu zisku a ztráty	Procentní podíl (v %)		
	2010	2011	2012
NÁKLADY CEKEM	100,00	100,00	100,00
Náklady na zboží	80,39	80,79	79,36
Výkonová spotřeba	19,18	8,71	9,90
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	3,03	1,36	2,92
<i>Služby</i>	16,15	7,35	6,98
Osobní náklady	6,54	5,26	6,04
Daně a poplatky	0,18	0,12	0,07
Odpisy DHM a DNM	2,26	1,37	1,07
ZC prodaného DM a materiálu	0,00	0,02	0,56
Změna stavu rezerv	0,00	0,75	- 0,03
Ostatní provozní náklady	0,14	1,15	0,82
Nákladové úroky	0,15	0,03	0,38
Ostatní finanční náklady	0,99	0,87	1,66
Daně z příjmů	0,17	0,93	0,17

Zdroj: Vlastní

Tab. 8. Vertikální analýza nákladů

Největší podíl tvoří náklady na zboží, které jsou v tomto případě velmi dominantní. Rozdílné skoky jsou u změny stavu rezerv, které se během let výrazně měnily ze záporných čísel na kladná. V procentním vyjádření byly v roce 2012 záporné hodnoty 0,03 %. Ostatní náklady se chovají bez větších výkyvů podobné.

5 NÁVRH POSTUPU PŘI PROVÁDĚNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A UZÁVĚRKY

Účetní závěrka a uzávěrka se sestavuje ke konci účetního období zpravidla k 31. 12. daného roku. K těmto operacím bezpochyby patří hlavně inventarizace majetku a závazků, který pomůže účetní jednotce správně vystihnout skutečný stav a účetní stav.

5.1 Inventarizace a její harmonogram

Inventarizací se zjišťuje skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřuje, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví. Inventarizace je prováděna účetní jednotkou ke dni, kdy se sestavuje účetní závěrka.

Inventarizace se ve firmě BM plus, spol. s r. o. provádí na konci účetního období tj. ke dni 31. 12., kdy se provádí jak fyzická tak i dokladová inventuru a vytváří se inventární soupis veškerého majetku a závazků. Dále bude popsán postup inventarizace této firmy a její harmonogram, směrnice pro inventarizaci, průběh a následné zaúčtování případných inventarizačních rozdílů.

5.1.1 Příprava

Povinnost inventarizace majetku závazků uvádí zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Inventarizace majetku je jednou z důležitých podmínek pro dosažení průkaznosti účetnictví. Důležitou součástí pro inventarizaci je sepsání směrnice pro provedení inventarizace, která upravuje výkony prováděné v inventarizaci majetku a závazků.

Inventarizační směrnice

Inventarizační směrnice by měla obsahovat:

- seznam odpovědných pracovníků za inventarizaci a seznam inventarizační komise,
- způsob, jak bude prováděna fyzická a účetní inventura jednotlivých majetků,
- vymezení majetku a závazků, který se bude inventarizace týkat,
- časový harmonogram inventarizace,
- stanovení způsobu, jak bude zjišťován skutečný stav majetku a závazků,
- termín provedení inventarizace,
- údaje o archivaci inventarizačních dokumentů,

- vzor inventurního soupisu pro jednotlivé majetky a závazky.

Inventarizační komise

Inventarizační komisi, případně i dílčí komisi, která je minimálně dvoučlenná jmenuje účetní jednotka. Jednotliví členové inventarizační komise budou jmenováni zpravidla 14 dní před provedením inventarizace. Současně bude určena osoba odpovědná za provedení inventarizace.

Postup provedení inventarizace

1. Inventarizace se v účetní jednotce provádí dvěma způsoby:
  - a) inventura fyzická – zjištění skutečného stavu majetku hmotné povahy – přepočítáním, zvážením a zaměřením,
  - b) inventura dokladová – zjištění skutečného stavu majetku kontrolou existence a úplnosti dokladů.
2. Inventarizace může být prováděna jako periodická nebo průběžná:
  - a) periodická inventarizace:
    - inventarizace řádná - majetek se inventarizuje ke dni řádné účetní závěrky, která se provádí jednou ročně,
    - inventarizace mimořádná – provádí se ke dni mimořádné účetní závěrky (ke dni zrušení bez likvidace s výjimkou přeměny společnosti, ke dni předcházejícímu dnu vstupu do likvidace, ke dni předcházejícímu dnu účinnosti prohlášení konkurzu a v ostatních případech, ve kterých se sestavuje mimořádná účetní závěrka),
  - b) průběžná inventarizace – účetní jednotka může tento druh inventarizace provádět pouze u zásob nebo u dlouhodobého hmotného majetku, který je v soustavném pohybu a nemá v účetní jednotce stálé umístění.

Průběh inventarizace

1. Účetní jednotka inventarizuje následující majetek:
  - a) majetek a závazky s vlastnickým právem,
  - b) majetek a závazky sledované na podrozvahových účtech,

- c) majetek a závazky, které nejsou uvedené v předchozích bodech, ale v době inventarizace se nacházejí ve společnosti.
2. **Fyzická inventarizace** zjišťuje skutečné stavy majetku hmotné povahy, popřípadě povahy nehmotné. Fyzickou inventarizací se rozumí přepočítání, převážení, přeměření apod. Fyzickou inventuru nemůže provádět jen pracovník, který je za majetek hmotně odpovědný. Datum provedení fyzické inventury nesmí být ale dřív než 4 měsíce před rozvahovým dnem a maximálně jeden měsíc po rozvahovém dnu.
  3. **Dokladová inventarizace** se provádí u závazků, pohledávek a ostatních složek majetku, u nichž nelze provést inventarizaci fyzickou. Podstatou je ověření účetních stavů pomocí různých druhů písemností. Odpovědný pracovník podrobně rozepíše konečné zůstatky jednotlivých rozvahových účtů a provede kontrolu, zda odpovídají skutečnosti.
  4. Fyzická i dokladová inventarizace probíhá pravidelně k okamžiku řádné účetní závěrky, která je prováděna k 31.12.

5.1.2 Průběh

Majetek a závazky jsou zaznamenávány odpovědnou osobou do inventarizačních soupisů, které by měly být předem připravené. Ze soupisu by mělo být jasné, o který majetek nebo závazky se jedná a kdy byla inventarizace zpracována. Inventarizační soupisy musí být podepsané odpovědným pracovníkem za inventarizaci a vedoucím inventarizační komise.

Inventurní soupisy jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat:

- označení účetní jednotky,
- skutečný stav veškerého majetku a závazků s jednoznačným určením majetku a závazků,
- číslo a název účtu, který je inventarizován,
- podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností,
- způsob zjištění skutečných stavů,
- ocenění majetku a závazků k okamžiku ukončení inventury i pro účely podle § 26 odst. 3 zákona o účetnictví,

- okamžik zahájení inventury,
- okamžik ukončení inventury,
- vyčíslení případných inventarizačních rozdílů,
- důvod vzniku inventarizačních rozdílů,
- návrh na vypořádání inventarizačních rozdílů.

5.1.3 Účtování inventarizačních rozdílů

Za inventarizační rozdíl se považuje rozdíl mezi stavem majetku a závazků evidovaným v účetnictví a skutečným stavem majetku a závazků zjištěným inventarizací, se považují výlučně případy, kdy:

- a) skutečný stav je nižší (manko, popř. schodek u peněžních hotovostí a cenin) než stav evidovaný v účetnictví a rozdíl mezi těmito stavy nelze doložit účetním dokladem nebo prokázat jiným způsobem stanoveným zákonem a není podepsána smlouva o hmotné odpovědnosti zaměstnance za svěřené prostředky,
- b) skutečný stav je vyšší (přebytek), než je stav evidovaný v účetnictví, a rozdíl mezi těmito stavy nelze doložit účetním dokladem nebo prokázat jiným způsobem stanoveným zákonem.

Účtování rozdílů:

Manko u zásob nad normu 549/501

Manko do normy 501/112

Manka do normy jsou podle VPS určeny ve sledované firmě ve výši 0,05 % z celkových tržeb.

Přebytek u zásob 501/648

Přebytek DHM 022/082

Přebytek DNM 019/413

Přebytek u cenin 213/668

Manko u cenin 569/213

Přebytek v pokladně 211/668

Manko v pokladně 569/211

Manko předepsáno k náhradě odpovědnému pracovníkovi 335/668

Úhrada schodku hotově, srážka ze mzdy 211, 331/335

5.2 Účtování operací

K získání věrného zobrazení finanční a hospodářské situace účetní jednotky je zapotřebí:

- a) do výsledku hospodaření promítnout dlouhodobě i krátkodobě existující rizika a možné ztráty ještě před jejich vznikem,
- b) náklady, výdaje, příjmy a výnosy přiřadit k období, ke kterému věcně a časově souvisejí,
- c) zaúčtovat účetní případy, které nastaly, ale prozatím k nim nejsou doklady.

K tomuto účelu se provádí účtování účetních operací na konci účetního období, tzv. uzávěrkové operace. Patří k nim zejména časové rozlišení nákladu a výnosů, dohadné položky, rezervy, kurzové rozdíly, opravné položky a odpis pohledávek.

5.2.1 Kurzové rozdíly

Je třeba se zaměřit na kurzové rozdíly, které je nutné účtovat na základě kurzu ČNB, který je platný k poslednímu dni účetního období. Jedná se o kurzové rozdíly u účtů jako je devizový účet, valutová pokladna, pohledávky a závazky.

Firma BM plus, spol. s r. o. v tomto případě celoročně účtuje podle denního kurzu ČNB a na konci účetního období doúčtuje kurzové rozdíly podle posledního dne účetního období tj. k 31. 12. daného roku, kdy stanoví, zda se jedná o kurzový zisk či kurzovou ztrátu. Ve vyčíslení kurzových rozdílů firma používá kurzy eura, zloty.

Postup účtování kurzových rozdílů:

Kurzový zisk se účtuje na 663, na stranu dal proti zápisu na příslušný účet, na kterém kurzový rozdíl vznikl, například 321 – Odběratelé (zahraničí).

Kurzová ztráta se účtuje na nákladový účet 563, na stranu má dáti v proti zápisu na příslušný účet, kde kurzová ztráta vznikla například 321.

Sledovaná firma tedy účtuje správně dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

5.2.2 Časové rozlišení

Náklady a výnosy se účtují zásadně do období, s nímž časově a věcně souvisejí. Náklady a výdaje, výnosy a příjmy, které se týkají budoucích období, je nutné časově rozlišit. Hlediskem pro účtování účetních případů časového rozlišování je skutečnost, že je pro danou operaci znám konkrétní účel, přesná výše a konkrétní období, kterého se daná skutečnost týká.

Při účtování nákladů a výnosů je zapotřebí dodržovat obsahovou náplň účtů stanovených účtovým rozvrhem na základě směrné účtové osnovy a dále dodržovat předepsané metody používané v účetnictví.

Časově rozlišit nelze však pokuty, penále, manka a škody. Účty časového rozlišení také podléhají dokladové inventarizaci, při níž se posuzuje jejich výše a odůvodnění. Účetní jednotka vede vhodnou formou evidenci časového rozlišení nákladů a výnosů. V případě finančního leasingu vede řádně kartu leasingu, a to vždy samostatně pro každý předmět pořízovaný touto formou.

Do časového rozlišení patří následující účty:

381- Náklady příštího období

Účtují se zde výdaje běžného účetního období, jež se týkají nákladů v příštích obdobích, a to na jednotlivých účtech v účtové třídě 5. Zúčtování nákladů příštích období na příslušný účet nákladů se provede v účetním období, s nímž časově rozlišené náklady věcně souvisejí.

Firma BM plus, spol. s r. o. na tomto účtu účtuje například:

Faktura za nájemné přijaté v minulém roce	381/321
V letošním roce zúčtování nákladu	518/381
Faktura za předplatné časopisu v minulém roce	381/321
Předplatné časopisu zúčtování nákladu	518/381

382 – Komplexní náklady příštího období

Na tomto účtu se účtují náklady a výdaje příštího období, jež se sledují ve vztahu k danému účelu. Zúčtování se provede v účetním období, s nímž časově rozlišené náklady věcně souvisejí, nejpozději však do 4 let od zaúčtování nákladů na příslušný účet účtové

skupiny 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv, s výjimkou případů vyplývajících ze smluv, respektive platných předpisů.

Komplexní náklady příštího období se ve sledované firmě neúčtují. Za 20 let, co firma působí na trhu, se s těmito náklady ani nesetkala.

Příklad účtování:

Náklady na výrobu výrobní linky	555/382
---------------------------------	---------

383 – Výdaje příštího období

Prostřednictvím tohoto účtu se vyúčtují náklady, jež s běžným účetním obdobím souvisejí, avšak výdaj na ně nebyl dosud uskutečněn. Lze účtovat pouze částky, u nichž víme, že se v budoucích obdobích vynaloží na příslušný účel a v určité výši.

Na tomto účtu firma účtuje například:

Spotřeba vody v minulém roce	502/383
------------------------------	---------

Přijatá faktura za spotřebu vody za minulý rok	383/321
--	---------

384 – Výnosy příštích období

Na tomto účtu se účtují příjmy v běžném účetním období, které věcně patří do výnosů v příštích obdobích.

Předem přijaté nájemné	221/384
------------------------	---------

385 – Příjmy příštích období

Na tomto účtu se účtují částky nepřijaté (neinkasované), které časově a věcně souvisejí s výnosy běžného účetního období a nejsou zúčtovány přímo na účtech pohledávek vůči právnickým a fyzickým osobám. Tyto účetní operace se účtují se souvztažnými zápisy ve prospěch příslušných účtů účtové třídy 6.

Nájemné přijaté až následující období	385/602
---------------------------------------	---------

5.2.3 Dohadné položky

Dohadné položky existují v případě dosud nepotvrzených pohledávek (dohadné položky aktivní) nebo závazků (dohadné položky pasivní). U dohadných položek je znám účel, kterého se pohledávka nebo závazek týká, je známo období, do kterého patří, ale není známa přesná částka pohledávky či závazku (není externí doklad).

388 – Dohadné účty aktivní

Účtují se zde dohadné položky aktivní, které se následně vyúčtují se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtových skupiny 64 – Jiné provozní výnosy nebo 66 – Finanční výnosy.

Na tomto účtu firma BM plus, spol. s r. o. účtuje například:

Pohledávky k pojišťovně za náhradu škody	388/648 (688)
V dalším roce přijata náhrada	221/388

389 – Dohadné účty pasivní

Na tomto účtu se účtují dohadné položky pasivní. Operace se účtují se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtových skupin 56 – Finanční náklady a příslušného účtu účtové skupiny 54 – Jiné provozní náklady, popřípadě na vrub příslušného účtu majetku, respektive nákladů v případě nevyfakturovaných dodávek.

Na tomto účtu firma účtuje například:

Přijatý materiál bez faktury	111/389
Přijatá faktura za materiál v dalším roce	389/321

5.2.4 Rezervy

Princip tvorby a čerpání rezerv musí být řešen vnitropodnikovou směrnicí. U zákonných rezerv je třeba při inventarizaci zkontrolovat, zda souhlasí se skutečností k 31. 12. A jakoukoli změnu řádně zdůvodnit.

Členění rezerv:

1. Z hlediska určení:
  - a. rezervy s určením účelovým – vztahují se k majetkovým složkám, u kterých lze s velkou mírou pravděpodobnosti předpokládat v následujících účetních obdobích vznik výdajů,
  - b. rezervy s určením obecným – souvisí se skutečnostmi, které mohou vyvolat v budoucích účetních obdobích vznik výdajů, popř. snížení výnosů.
2. Hledisko zohlednění pro daňové účely:

- a. zákonné rezervy – jejich tvorba a použití jsou stanoveny v § 7 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách,
- b. ostatní rezervy – jejich tvorba a použití pro daňové účely nejsou zohledněny. O nich si rozhoduje účetní jednotka sama.

Zákonné rezervy mohou být tvořeny na opravu hmotného majetku. Rezerva je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, jestliže doba odpisování hmotného majetku stanovená zákonem o daních z příjmů je 5 a více let. Rezervu lze tvořit pouze na opravy hmotného majetku, ke kterému má účetní jednotka vlastnické právo, nebo pokud je nájemcem hmotného majetku na základě smlouvy o nájmu podniku a je k opravám najatého hmotného majetku smluvně písemně zavázána, dále poplatníci daně z příjmů, kteří procházejí reorganizací nebo oddlužením podle zvláštního právního předpisu.

Rezerva na opravu hmotného majetku se může vytvářet pouze u hmotného majetku, který je zaříděn ve 2., 3., 4., 5., nebo 6., odpisové skupině podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonnou rezervu nelze tvořit u hmotného majetku:

- který je určen k likvidaci,
- u něhož jde o opravy, které se pravidelně opakují každý rok,
- u něhož jde o opravy v důsledku škody či jiné nepředvídané nebo nahodilé události,
- na výdaje na jeho pořízení,
- na výdaje na jeho technické zhodnocení,
- k němuž má vlastnické právo poplatník, vůči jehož majetku trvají účinky prohlášení konkurzu podle zvláštního právního předpisu.

Podle informací zjištěných z BM plus, spol. s r. o. se rezervy ve společnosti netvoří a zároveň neúčtují, proto uvádím příklad tvořeny rezervy k DM v případě, že by se firma do budoucna rozhodla tvořit takovou rezervu.

Účtování rezervy k dlouhodobému hmotnému majetku:

Tvorba zákonné rezervy na opravu v 1. roce	552/451
Tvorba zákonné rezervy na opravu v 2. roce	552/451
Oprava dlouhodobého majetku	511/321

Zúčtování zákonné rezervy

451/552

5.2.5 Opravné položky

Opravné položky se vytvářejí k majetkovým účtům v případě, že jsou splněny dvě následující podmínky:

1. skutečná hodnota sledovaného majetku je nižší než účetní hodnota,
2. snížení tohoto majetku není trvalého charakteru.

Opravné položky lze tvořit k dlouhodobému majetku (skupina účtů 09), k zásobám (skupina účtů 19), k pohledávkám (účet 391).

Při tvorbě opravných položek u jakéhokoli druhu majetku je nutné dodržovat zejména následující zásady:

- opravné položky nesmějí mít aktivní zůstatek,
- tvořit opravnou položku na zvýšení hodnoty majetku se nesmí,
- nelze současně vytvořit rezervu i opravné položky.

Pravidla pro tvorbu opravných položek:

Tvoří se na vrub nákladů skupin 55, 57 a 58 a rozpouštějí se ve prospěch nákladů skupin 55, 57 a 58, aby tyto operace nezvyšovaly uměle výnosový obrat.

Opravná položka k zásobám – pokud je snížení hodnoty zásob dočasné, vytváří se na snížení hodnoty **opravná položka k zásobám**. Představuje nepřímé snížení aktiva týkajícího se zásob, které se účtuje na straně Dal příslušného účtu opravné položky, např. **191 – Opravná položka k materiálu** a souvztažně ovlivní náklady na účtu **559 – Tvorba a zúčtování opravných položek**.

Účet 191 je opravným účtem k účtu 112 – Materiál na skladě a nepřímo tak snižuje hodnotu zásob. Účet opravné položky má **zůstatek pasivní**. Snížení ocenění zásob v účetnictví je doloženo údaji inventarizace zásob. Jestliže pominou důvody ke tvorbě opravných položek, zaúčtuje se snížení opravné položky na vrub (MD) **191 – Opravná položka k materiálu** a souvztažně ve prospěch (D) **559 – Tvorba a zúčtování opravných položek**.

Opravné položky k dlouhodobému majetku a zásobám firma nepoužívá. Pouze opravné položky k pohledávkám jsou tvořeny pomocí daňového poradce, který vypočítá danou částku, která je podle zákona daňově uznatelná.

Z tohoto hlediska si firma počíná správně, neboť výpočet opravné položky na pohledávky je složitý a účetní jednotka může udělat spoustu chyb. Zákon, který se zaměřuje na tuto problematiku je **Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů**.

Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, jejichž rozvahová hodnota v okamžiku vzniku nepřesáhne částku 200 000 Kč a jejichž tvorba je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, mohou v období, za které se podává daňové přiznání, vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, pokud k těmto pohledávkám nevytvářejí opravné položky a rezervy podle § 5 a 5a zákona o rezervách. Od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky musí uplynout více než 6 měsíců a pohledávka lze tvořit až **do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky**. Rozvahovou hodnotou pohledávky je buď její pořizovací cena, nebo její jmenovitá hodnota.

Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, jejichž rozvahová hodnota v okamžiku vzniku je vyšší než 200 000 Kč a nejsou k nim vytvářeny opravné položky, mohou v období, za které se podává daňové přiznání, vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, jen v případě, bylo-li ohledně těchto pohledávek zahájeno rozhodčí řízení podle zvláštního právního předpisu nebo soudní řízení a nebo správní řízení podle zvláštního právního předpisu, jehož se poplatník daně z příjmů řádně účastní a řádně a včas činí úkony potřebné k uplatnění svého práva za podmínky, že od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo více než:

- 6 měsíců, až do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 12 měsíců, až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 24 měsíců, až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 30 měsíců, až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Účtování zákonné opravné položky:

Tvorba opravné položky	559/391
Převod finančních prostředků	261/221.1
Přijetí finančních prostředků	221.2/261
Zrušení opravné položky	391/559

Jestliže účetní jednotka se rozhodne tvořit zákonné opravné položky, musí si zřídit samostatný bankovní účet, na který se dané částky budou odvádět.

5.2.6 Daň z příjmů právnických osob

Má-li hospodářský výsledek zjištěný v účetnictví pravdivě zobrazit hospodaření účetní jednotky, musí se tento výsledek zjistit ze všech nákladů a výnosů, které v účetní jednotce vznikly, bez ohledu na to, zda to daňové předpisy umožňují či nikoliv.

Z toho vyplývá, že daňový základ (daňový zisk) nelze zjistit z účetních údajů přímo.

Pro potřeby výpočtu daňového základu je třeba hrubý účetní zisk upravit o:

- částky, které nelze podle ZDP uznat za náklad vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů,

do základu daně nelze například zahrnout:

- a) náklady na reprezentaci,
  - b) pokuty a penále (s výjimkou smluvních),
  - c) dary,
  - d) výdaje přesahující limity stanovené příslušnými právními předpisy,
  - e) manka a škody přesahující náhrady za ně (kromě škod způsobených živelní pohromou),
  - f) tvorbu jiných než zákonných opravných položek,
  - g) daň dědickou, darovací, daň z příjmů fyzických a právnických osob a jiné.
- částky, které jsou do nákladů zahrnuty v nesprávné výši,
  - veškeré částky neoprávněně zkracující výnosy,
  - výnosy zdaněné srážkou u zdroje nebo od daně osvobozené (například u dividend).

Zákon o daních z příjmů stanoví dále položky, které lze od základu daně odečíst. Nejprve se odečtou položky dle § 34. Především se jedná o ztrátu, která vznikla účetní jednotce v předchozích obdobích (je možné ji odečíst v rámci pěti let následujících po období, za které byla ztráta vyměřena). (Štohl, 2009, str. 187)

Základ daně snížený o odčitatelné položky dle § 34 ZDP může být ještě snížen dále o dary, které splňují podmínky zákona. Hodnota daru musí činit alespoň 2 000 Kč, v úhrnu lze odečíst nejvýše 5 % ze základu daně sníženého o odčitatelné položky. Od roku 2007 mohou navíc právnické osoby odečíst dalších maximálně 5 %, pokud poskytly dar vysokým školám a veřejným výzkumným institucím. (Štohl, 2009, str. 187)

Účtování

Daň z příjmů z běžné činnosti - předpis 591/341

Daň z příjmů z mimořádné činnosti - předpis 593/341

V dnešní době daň z příjmů je automaticky počítána pomocí účetních systémů, které firmy vlastní. Účetní jednotka by měla dle mého názoru tuto daň přepočítat nebo postup výpočtu u programu zkontrolovat, protože se může stát, že i účetní program může neprávne určit danou daň. Takový způsob zvolila i firma BM plus, spol. s r. o.

6 DOPORUČENÍ

Firma BM plus, spol. s r. o. působí již na trhu 20 let, proto se v minulých letech snažila expandovat a rozšířit svoji výrobu nákupem nové výrobní linky. Podle provedených analýz v této bakalářské práci, je zatím zřejmé, že uvedení nové výrobní linky do provozu nepřinesly takové výsledky, které se očekávaly. Firma v roce 2012 díky této velké investici vykázala ztrátu. Ukazatel likvidity se během sledovaných let razantně snižoval, to by mělo podnik vést k tomu, aby svá méně likvidní aktiva přeměnil na likvidnější jako například prodejem přebytečného materiálu, zboží či výrobků.

Ukazatel zadluženosti naznačuje, že firma se v posledním sledovaném roce více zadlužila díky nákupu dlouhodobého majetku na úvěr, proto by měl tento úvěr být co nejdříve splacen, aby se zadluženost do budoucích let snížila. Ukazatel také znázorňuje, že dlouhodobý majetek je kryt krátkodobými zdroji, což je sice levnější přístup financování, ale značně rizikový, proto by měli v budoucnu krýt dlouhodobá aktiva pouze dlouhodobými zdroji a krátkodobá krátkodobými. Hodnoty vyjádřené v horizontální a vertikální analýze, které zde byly provedeny, vykazují velký procentní pokles mezi jednotlivými lety.

Pro společnost je navrženo, aby začala podnikat finanční opatření, které pomohou dosáhnout zisku a zároveň získat více finančních prostředků, aby se situace do budoucích let zlepšila. Firma může například hledat nové zákazníky a klienty, kteří by byli ochotni jejich produkty kupovat. Může taktéž nabídnout nějaké množstevní slevy pro zákazníky, což bude motivovat k větším odběrům.

Pro společnost jsou zákazníci nejdůležitější, proto by je firma měla dále na trhu hledat. Jednou z forem je reklama například v novinách, na internetu a jiných médiích, která výrobky dostane do povědomí uživatelů. Z toho důvodu jsou platově zainteresováni obchodní zástupci dle počtu získaných zákazníků podle jejich obratu apod. Pro zvýšení obratu byl proto vydán reklamní katalog. Sortiment firmy jako toaletní papír, ubrousky a jiné jsou nedílnou součástí každodenního života, proto se firma musí více zviditelnit, aby získala nové zákazníky.

Společnost dále může prodat svůj nadbytečný dlouhodobý majetek, zboží nebo materiál, který již ke své výrobě nepotřebuje. Nákup velkého množství zásob taktéž váže finanční prostředky, proto je lepší nakupovat častěji, ale v menším množství tak, aby firma stále měla k dispozici svůj materiál, ale nemusela ho zároveň dlouhodobě skladovat. V roce

2011 firma nakoupila větší množství akcií, které by nyní při případném příznivém kurzu mohla prodat a tím získat více peněžních prostředků pro zahojení dočasné nepříznivé situace podniku.

Další možností jak snížit firemní náklady je spousta, například provádět pečlivý výběr dodavatelů tak, aby byly náklady na opravy, elektrickou energii, doprava zboží co nejnižší a vybírat dodavatele z bližšího okolí.

Inventarizace je prováděna na konci každého účetního období. V této bakalářské práci je uveden návrh inventarizační směrnice, co by měla obsahovat, protože inventarizační směrnice firmy jsou již staršího data. Firma by měla také provádět inventarizaci veškerého majetku řádně a poctivě.

Jelikož BM plus, spol. s r. o. je dlouhodobě na trhu a setkala se s mnoha účetními případy a účetnictví je vedeno poctivě odbornou rukou, jsou všechny účetní případy účtovány správně a bez výhrad. V této práci je tedy navržen a znázorněn postup účtování některých účetních případů, se kterými se firma dosud nesetkala a zatím je tudíž neúčtovala. Jedná se především o komplexní náklady příštího období, rezervy a opravné položky.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo popsat všechny náležitosti účetní závěrky a uzávěrky, která je důležitá pro každou firmu. Popis všech účetních dokumentů, které se k této problematice vztahují, může pomoci k porozumění o tom, k čemu dané dokumenty slouží a jakou mají vypovídací schopnost. Tyto dokumenty musí věrně, průkazně a poctivě zachycovat skutečný finanční stav společnosti. Účetní závěrku firma musí zveřejňovat. Povinností je, aby všechny dané údaje byli správné a přesné. Účetní závěrka je jednou z nejdůležitějších dokumentů společnosti, zahrnuje jak rozvahu, tak i výkaz zisku a ztráty, který je průkazným podkladem hospodaření nejen pro firmu, ale i pro banky, odběratele či dodavatele. Prokazuje, jak firma hospodaří se svým majetkem a s jakými finančními zdroji disponuje.

Praktická část se zabývá z hlavní části finanční analýzou sledované společnosti BM plus, spol. s r. o., která se na trhu zabývá výrobou, nákupem a prodejem papírových hygienických potřeb. Díky těmto výpočtům byla zjištěna hospodářská a finanční situace společnosti, která je nyní v těžší situaci oproti minulým letům díky tomu, že firma koupila velmi drahou výrobní linku. Na jedné straně to bude jistě pro firmu v budoucnu přínosné. Až se výrobní linka zaběhne a firma bude vyrábět více výrobků, zvýší se prodej a tím i tržby. Na druhé straně takové finanční prostředky přicházejí postupně, proto musí firma čekat, až se tato investice vrátí a záměr větší produkce naplní.

Hospodářský výsledek společnosti byl vždy vysoký, pouze poslední sledovaný rok 2012, se firma dostala do ztráty, kterou ale může do budoucna přeměnit na zisk. Musí tedy udělat řadu opatření, jak snížit své náklady, aby byli schopni splácet úvěr na tuto linku a nedostat se do finančních potíží. Důležitým znakem je najít nové odběratele, kteří mohou firmu hodně vyzdvihnout a pomoci ji zvýšit tržby.

Jsou zde navrženy doporučení pro zlepšení hospodaření společnosti, jako je:

- prodej materiálu, zboží a výrobků, aby firma získala likvidnější aktiva,
- krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji pro dosažení menší rizikovosti financování,
- získávání nových odběratelů pomocí nových druhů reklam a propagace,
- prodej nepotřebného dlouhodobého majetku pro získání větších finančních prostředků, které budou například použity na úvěr, který sloužil na nákup výrobní linky,

- častější nákup materiálu a zásob, aby velké množství na skladu nevázalo nadbytečné finanční prostředky,
- prodej akcií při případném příznivém kurzu na trhu,
- provádění pečlivého výběru dodavatelů, průzkum dodavatelů, kteří nabízejí nižší cenu a jsou například z bližšího okolí aj.

V další části je popsána inventarizace, její doklady, a jak by správně měla probíhat. Za jakých podmínek a kdy se provádí, a jaké jsou její druhy. Jsou zde i uvedeny potřebné dokumenty k provedení inventur. Na závěr je zahrnuto i znázorněno účtování zjištěných inventarizačních rozdílů.

Poslední část této bakalářské práce zahrnuje účetní případy, s kterými se potýká účetní jednotka na konci účetního období. Jsou to kurzové rozdíly, opravné položky a jiné. Tato část zahrnuje účtování s příklady přímo ze sledované společnosti, ale i příklady, které by mohla firma do budoucna využít u takového typu účtování, s kterým se ještě dosud nesešla. Jsou to zejména rezervy a opravné položky, na které firma může během svého dalšího působení na trhu jistě narazit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. AMBROŽ, Jan, 2007. *Účetní závěrka od A do Z*. Praha: Koršach, 175 s. ISBN 978-80-86296-15-9.
2. AMBROŽ, Jan, 2008. *1. Účetní závěrka po novele veřejných financí*. Praha: Koršach, 167 s. ISBN 978-80-86296-18-0.
3. *AZ-data.cz: Inventura* [online]. © 2011 [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.az-data.cz/search/node/inventura>.
4. BM plus, spol. s r. o., 2011. *Výroční zpráva 2011*. Holešov: BM plus, spol. s r. o., str. 20.
5. BUCHTOVÁ, Jana, 2003. *Jak porozumět účetním výkazům aneb co v nich (ne)najdete*. Ostrava: Marago, 143 s. ISBN 80-86617-10-6.
6. ČESKO. České účetní standardy pro podnikatele: České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. In: www.business.centrum.cz. 2002. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/>.
7. DUŠEK, Jiří, 2010. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech snadno a rychle*. Praha: Grada, 192 s. ISBN 978-80-247-3202-2.
8. KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
9. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
10. KOCMANOVÁ, Alena, 2002. *Účetnictví: podvojný účetnictví v aplikaci a příkladech*. Brno: CERM, 228 s. ISBN 80-214-2348-x.
11. KOVALÍKOVÁ, Hana, 2010. *Zákon o účetnictví: jednoduchý průvodce v každodenní praxi*. Olomouc: ANAG, 192 s. ISBN 978-80-7263-730-0.
12. LANDA, Martin, 2006. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 495 s. ISBN 80-86861-11-2.
13. LANDA, Martin, 2008. *Základy účetnictví*. Ostrava: KEY Publishing, s. r. o., 254 s. ISBN 978-80-87071-86-1.
14. PASEKOVÁ, Marie, 2007. *Účetní výkazy v praxi*. Praha: Kernberg Publishing, s. r. o., 210 s. ISBN 978-80-903962-6-5.

15. RYNEŠ, Petr, 2013. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2013*. Olomouc: ANAG, 1112 s. ISBN 978-80-7263-793-5.
16. STROUHAL, Jiří, 2011. *Účetní závěrka. 2., aktualizované vydání*. Praha: Wolters Kluwer Česká Republika, 304 s. ISBN 978-80-7357-692-9.
17. ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2013. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.
18. ŠTOHL, Pavel, 2008. *Učebnice účetnictví 2008: pro střední školy a veřejnost 1. díl*. 10., upr. vyd. Znojmo: Vzdělávací středisko ing. Pavel Štohl, 132 s. ISBN 978-80-87237-00-7.
19. ŠTOHL, Pavel, 2009. *Učebnice účetnictví 2009: pro střední školy a pro veřejnost 2. díl*. 10., upr. vyd. Znojmo: Vzdělávací středisko ing. Pavel Štohl, 8 sv., 206 s. ISBN 978-80-87237-21-2.
20. ŠTOHL, Pavel, 2010. *Učebnice účetnictví 2010: pro střední školy a pro veřejnost 3. díl*. 10., upr. vyd. Znojmo: Vzdělávací středisko ing. Pavel Štohl, 169 s. ISBN 978-80-87237-25-0.
21. WILD, John J, 2008. *Financia accounting: information for decisions*. 4th ed. Bosto: McGraw-Hill, s. 580. ISBN 0-07-304375-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
KDMDZ	Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji
ZC	Zůstatková cena
ZoÚ	Zákon o účetnictví

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Analýza likvidity	37
Graf 2. Celková zadluženost	39
Graf 3. Analýza zadluženosti.....	41
Graf 4. Analýza obratovosti.....	43
Graf 5. Doba obratu závazků	44
Graf 6. Analýza rentability	45

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Horizontální analýza aktiv	46
Tab. 2. Horizontální analýza pasiv	47
Tab. 3. Vertikální analýza aktiv	48
Tab. 4. Vertikální analýza pasiv	49
Tab. 5. Horizontální analýza výnosů	50
Tab. 6. Horizontální analýza nákladů	51
Tab. 7. Vertikální analýza výnosů	52
Tab. 8. Vertikální analýza nákladů	53

SEZNAM PŘÍLOH

- P I   Rozvaha
- P II   Výkaz zisku a ztráty
- P III   Inventarizační zápis
- P IV   Příkaz k provedení inventarizace

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA

Označení	Text	Číslo řádku	Období (v tis. Kč)		
			2010	2011	2012
AKTIVA CELKEM		001	53 011	61 506	65 804
B.	Dlouhodobý majetek	003	17 812	28 136	35 888
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	16 028	26 966	34 718
B. II. 1.	Pozemky	014	1 384	1 360	1 360
B. II. 2.	Stavby	015	9 486	10 276	17 727
B. II. 3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	3 109	1 471	15 561
B. II. 7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	2 049	7 253	70
B. II. 8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	6 606	0
B III.	Dlouhodobý finanční majetek	023	1 784	1 170	1 170
B. III. 2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	658	16	16
B. III. 3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	1 126	1 154	1 154
C.	Oběžná aktiva	031	35 196	33 355	29 916
C. I.	Zásoby	032	8 808	11 840	12 018
C. I. 1.	Materiál	033	0	0	2 139
C. I. 3.	Výrobky	035	0	0	1 088
C. I. 5.	Zboží	037	8 808	11 840	8 791
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	039	0	873	750
C. II. 7.	Jiné pohledávky	046	0	873	750
C. III.	Krátkodobé pohledávky	048	21 479	20 600	15 292
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	18 428	20 528	15 144
C. III. 7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	3 051	72	148
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	058	4 909	42	1 856
C. IV. 1.	Peníze	059	1 987	18	10
C. IV. 2.	Účty v bankách	060	2 922	24	1 846
D. I.	Časové rozlišení	063	3	15	0
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	3	15	0
PASIVA CELKEM		067	53 011	61 506	65 804
A.	Vlastní kapitál	068	26 259	24 837	23 437
A. I.	Základní kapitál	069	105	200	200
A. I. 1.	Základní kapitál	070	105	200	200
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond, a ostatní fondy ze zisku	078	11	20	20
A. III. 1.	Zákonný rezervní fondy / Nedělitelný fondy	079	11	20	20
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	081	25 053	20 970	24 618
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	082	25 053	20 970	24 618

A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	084	1 090	3 647	- 1 401
B.	Cizí zdroje	085	26 752	36 228	42 093
B. II.	Dlouhodobé závazky	091	0	1 094	1 140
B. II. 9.	Jiné závazky	100	0	885	670
B. II. 10.	Odložený daňový závazek	101	0	209	470
B. III.	Krátkodobé závazky	102	26 752	26 077	18 503
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	103	19 752	22 194	17 179
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	107	427	499	475
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	240	277	240
B. III. 7.	Stát - daňové závazky a dotace	109	1 288	2 296	447
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110	0	811	162
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	114	5 299	9 057	2 240
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	0	0	8 650
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	0	9 057	13 800
C. I.	Časové rozlišení	118	0	441	274
C. I. 1.	Výdaje příštích období	119	0	441	274

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Označení	Text	Číslo řádku	Období (v tis. Kč)		
			2010	2011	2012
I.	Tržby za prodej zboží	001	121 987	155 897	146 836
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	002	98 648	127 296	120 888
+	Obchodní marže	003	23 339	28 601	25 948
II.	Výkony	004	1 049	140	1 247
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	005	1 049	140	- 327
II. 2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	006	0	0	1 574
B.	Výkonová spotřeba	008	11 272	13 722	15 083
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	009	1 781	2 142	4 451
B. 2.	Služby	010	9 491	11 580	10 632
+	Přidaná hodnota	011	13 116	15 019	12 112
C.	Osobní náklady	012	8 026	8 286	9 203
C. 1.	Mzdové náklady	013	5 981	6 254	6 958
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	015	1 973	2 025	2 219
C. 4.	Sociální náklady	016	72	7	26
D.	Daně a poplatky	017	222	186	101
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	018	2 772	2 157	1 635
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	019	0	3 426	845
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	020	0	3 426	845
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	022	0	25	852
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	023	0	25	845
F. 2.	Prodaný materiál	024	0	0	7
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek	025	- 11	1 191	- 49
IV.	Ostatní provozní výnosy	026	125	112	1 112
H.	Ostatní provozní náklady	027	171	1 816	1 252
*	Provozní výsledek hospodaření	030	2 061	4 896	1 075
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	033	65	28	0
VII. 1.	Výnosy z podílu ovládaných a řízených osobách	034	0	28	0

VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého majetku finančního	036	65	0	0
X.	Výnosové úroky	042	3	0	0
N.	Nákladové úroky	043	183	52	571
XI.	Ostatní finanční výnosy	044	569	1 616	891
O.	Ostatní finanční náklady	045	1 220	1 377	2 535
*	Finanční výsledek hospodaření	048	- 766	215	- 2 215
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	049	205	1 464	261
Q. 1.	splatná	050	205	1 255	0
Q. 2.	odložená	051	0	209	261
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	052	1 090	3 647	- 1 401
***	Výsledek hospodaření za účetní období	060	1 090	3 647	- 1 401
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	061	1 295	5 111	- 1 140

PŘÍLOHA P III: INVENTARIZAČNÍ ZÁPIS

Zápis z inventarizace ze dne 2. 1. 2012

Název společnosti: *BM papír, spol. s r.o.*

Palackého 501

769 01 Holešov

Druh inventarizace: *Fyzická*

Výrobky:

Účetní stav: 426 377,88 Kč

Skutečný stav: 358 460,08 Kč

Manko: 67 917,8 Kč

Materiál:

Účetní stav: 1 566 853 Kč

Skutečný stav: 1 534 797,88 Kč

Manko: 32 056,07 Kč

Celkem: 89 867,64 Kč

Přílohy: Inventarizační komise 1 str.

Inventurní soupis - materiál: 1 str.

Inventurní soupis - výrobky: 1 str.

Výdejka - materiál: 2 str.

Výdejka – výrobky: 4 str.

PŘÍLOHA P IV: PŘÍKAZ K PROVEDENÍ INVENTARIZACE

BM plus, spol. s r.o.

Palackého 501/40

769 01 Holešov

Příloha č. 1

Příkaz číslo: 1 k provedení inventarizace majetku a závazků

K provedení inventarizace ve společnosti **BM plus, spol. s r.o.** pověřuji inventarizační komisi v tomto složení:

- 1) vedoucí inventarizační komise: Miloslav Münster
2) člen inventarizační komise: Pavel Truhlář
(uvést jméno, příjmení a pracovní zařazení)

Inventarizace skladových zásob

Osoba(y) mající hmotnou zodpovědnost za výše uvedený majetek (byla-li sjednána):

_____

(uvést jméno, příjmení a pracovní zařazení)

Inventura se provede podle stavu ke dni:

Započte dne: **2. 1. 2013 v 7:30 hod.**

Skončí nejpozději: **2. 1. 2013 v 15:30**

Důvod k provedení inventarizace majetku a závazků (pravidelná, změna cen atd.)

_____

Inventarizace se provede přesně podle pokynů pro inventarizaci majetku a závazků (viz. vnitropodniková směrnice). Inventurní soupisy (podepsané na každém listě inventarizační komisí spolu s hmotně odpovědným(i) pracovníkem(y) a inventarizační zápis s návrhem na vypořádání zjištěných rozdílů se musí předat vedoucímu ústřední inventarizační komise, a to do: **3. 1. 2013**

Podepsaní členové inventarizační komise prohlašují, že:

- a) byli seznámeni s pokyny pro inventarizaci i se způsobem a formou provádění inventur,
b) jsou si plně vědomi odpovědnosti a důsledků při nedbalém nebo nesprávném provedení inventarizace majetku a závazků společnosti

Dne 21. 12. 2012

Členové inventarizační komise: _____
_____